



У НОМЕР:

Переговори розширеним складом перебували під загрозою зриву

У Москві йшла мова про ціну на газ

Учора Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко вирушила з візитом до Росії. Відбулась її зустріч тет-а-тет із главою російського уряду Володимиром Путіним. Однак після обіду стало відомо, що переговори в Москві розширеним складом були під загрозою зриву. Про це журналістам повідомила прес-секретар прем'єра Марина Сорока.

«Всю урядову делегацію було свідомо відрізано від Прем'єр-міністра», — сказала М. Сорока. Вона нагадала, що вранці, у зв'язку з тим, що Президент Віктор Ющенко зайняв літак, на якому урядова делегація України мала вилетіти в Москву, учасники переговорів змушені були добиратися до російської столиці трьома літаками. «Два літаки, на борту яких перебувають міністри й журналісти, ще не вилетіли, тому вони можуть не встигнути добратися до резиденції в Ново-Огарьово до часу проведення переговорів у розширеному складі», — пояснила Марина Сорока.

Справа в тім, що у четвер літак, яким Віктор Ющенко мав летіти до Львова, здійснив аварійну посадку в аеропорту Бориспіль. Президент пересів на інший, резервний, і вирушив у регіон з робочою поїздкою. У свою чергу Юлія Тимошенко сказала, що він скористався саме літаком, призначеним для польоту її делегації до РФ. У підсумку в російську столицю прем'єрка полетіла чартерним рейсом у супроводі лише голови правління НАК «Нафтогаз України» Олега Дубини. Хоча Держуправління справами має в резервній фондї 5 літаків.

№ 188 (4438)

П'ЯТНИЦЯ, 3 ЖОВТНЯ 2008 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Були «локомотивом», а перетворюємось на сировинний придаток?

ЗАПОРІЖЖЯ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД



Фото Миколи МАНЬКА.

ПОДІЇ

ПАРЕ залишила Росії право голосу

Учора весь день члени Парламентської асамблеї Ради Європи присвятили обговоренню російсько-грузинського конфлікту. На момент верстки номера остаточної резолюції з цього приводу ще не було ухвалено, однак напередодні депутати вирішили не позбавляти російську делегацію права голосу, як того вимагали 24 делегати ПАРЕ, що підписали відповідний запит. До речі, як уже повідомляв «Голос України», серед підписантів цього документа були також українські парламентарії: Ольга Герасим'юк і Григорій Омельченко. У результаті резолюцією 1631 асамблея ухвалила підтвердити повноваження делегації Росії, водночас заявивши, що «у будь-який час» може повернутися до цього питання.

Крим позбавили тепла

За даними керівництва компанії «Кримгаз», із 1 жовтня всі котельні «Кримтеплокомуненерго» відключено від газопостачання. «Жодна котельня цього комунального підприємства з 1 жовтня працювати не буде. Роботи з відключення вже ведуться», — повідомив перший заступник голови правління «Кримгазу» Олександр Манасов на засідан-

ні колегії Міністерства промислової політики, транспорту, зв'язку і паливно-енергетичного комплексу АРК. «У підприємства «Кримтеплокомуненерго» закінчилися ліміти газу, а питання про виділення нових не вирішене через заборгованість перед ДК «Газ України», — підкреслив Манасов.

За даними «Газу України», борг найбільшого в Криму постачальника теплової енергії на 24 вересня становив 53,5 мільйона гривень, причому рівень його оплати природного газу в компанії вважають «нижчим від середньоукраїнського».

Два місяці без замовлень

У найближчі два місяці прогнозується відсутність замовлень і велика недозавантаженість металургійних підприємств України. Як передає кореспондент УНІАН, про це заявив виконавчий директор Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу «Федерація металургів України» Сергій Притоманов. «Різке падіння цін на світових ринках призвело до того, що металургійні підприємства залишилися без замовлень. В Україні на сьогодні з 36 домен зупинено 17. Складські запаси вже перевищили місячний обсяг виробництва», — сказав він. Водночас скорочення кадрів у галузі, за словами експерта, поки що не прогнозується. «Сьогодні не стоїть питання скорочення кадрів, але досягти липневого рівня зарплати ще скоро не вдасться», — вважає Притоманов.

Як раніше повідомляв заступник міністра промислової політики України Сергій Грищенко, спад попиту на світовому ринку металопрокату є сезонним явищем. Проте він переконаний, що повернення до аномально високих цін на металопрокат, що спостерігалися з початку цього року, не буде.

Рибний день скасовано?

Майже вся рибна продукція України не відповідає вимогам нормативної документації й чинного законодавства. Таких висновків дійшли фахівці держпідприємства «Севастопольстандартметрологія», підбивши підсумок перевірок за три квартали нинішнього року.

З'ясувалося, що із чотирьох перевірених підприємств три не дотримували вимог нормативних документів під час виробництва рибної продукції та оптової торгівлі. Майже половина порушень пов'язана з неправильним маркуванням. У результаті перевірок держкарбниці має поповнитися штрафами на загальну суму в півтори сотні тисяч гривень, повідомляє наш власний кореспондент у Севастополі Микола МАГДИЧ.

КОРОТКО

- ❑ Міжнародний фестиваль «Інтер'ялька» стартував в Ужгороді.
- ❑ Свято польської культури відбулося на Житомирщині.
- ❑ Представники 143 країн візьмуть участь у Всесвітніх інтелектуальних іграх у Пекіні.
- ❑ Франція наполягає на створенні Європейського резервного фонду.
- ❑ У Львові розпочав роботу Міжнародний економічний форум.
- ❑ Крюківський вагонобудівний завод отримав ліцензію на монтаж ескалаторів.
- ❑ У Запоріжжі розпочав роботу Міжнародний інвестиційний форум.

(За повідомленнями
Укрінформ).

Я ВАМ ПИШУ...

Працював без відпустки, а пенсія — пшик

Я — колишній хлібороб, виробничий стаж у мене 44 роки (з них 39 пропрацював трактористом). За всі роки жодного разу не був у відпустці, думав, зароблю велику пенсію. Та й куди із села виїдеш?

Уся моя молодість минула на тракторі, працював по 15—16 годин на добу: орав землю, сів, збирав урожай. Фотографії працівників моєї тракторної бригади не раз вивішували на районній дошці пошани, як однієї з кращих. І ось мені, колишньому хліборобові, ветерану праці, додали пенсію — 11 гривень! Одержавши такий «сюрприз», я три дні провів на лігулках. Оце так «турбота» уряду про людей праці!

Юрій ВИШНЕВСЬКИЙ.

Бошівка
Буринського району
Сумської області.

ФОТОФАКТ

У селі
Трьохізбенка
Слов'яносербського району
Луганської області здано
новий
житловий
будинок для
медичників
працівників
туберкульозної
лікарні.
Серед них
і молоді
спеціалісти
Дмитро
та Ольга
Полтораки,
які працюють
фельдшерами.

Фото
Валіма
ЛІСНОГО
(Укрінформ).



ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про встановлення межі Андрушівського і Коростишівського районів Житомирської області

Верховна Рада України постановляє:

1. Включити в межу Андрушівського району 363,73 гектара земель, які знаходяться у віданні Шахворостівської сільської ради Коростишівського району, та затвердити межі Андрушівського району загальною площею 96010,75 гектара і Коростишівського району загальною площею 97026,26 гектара.
2. Встановити межі Андрушівського і Коростишівського районів Житомирської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради А. ЯЦЕНЮК.

м. Київ, 23 вересня 2008 року. №576-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про встановлення межі міста Баранівка Баранівського району Житомирської області

Верховна Рада України постановляє:

1. Включити в межу міста Баранівка Баранівського району Житомирської області 973,76 гектара земель, які знаходяться у віданні Баранівської міської ради, та затвердити загальну площу міста 2233,56 гектара.
2. Встановити межі міста Баранівка Баранівського району згідно з додатком.

Голова Верховної Ради А. ЯЦЕНЮК.

м. Київ, 23 вересня 2008 року. №577-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про встановлення межі міста Новояворівськ Яворівського району Львівської області

Верховна Рада України постановляє:

1. Включити в межу міста Новояворівськ Яворівського району Львівської області 757,2 гектара земель, які знаходяться у віданні Новояворівської міської ради, та затвердити загальну площу міста 974,9 гектара.
2. Встановити межі міста Новояворівськ Яворівського району Львівської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради А. ЯЦЕНЮК.

м. Київ, 23 вересня 2008 року. №578-VI.

Постанова Верховної Ради України

Про уточнення найменування окремих населених пунктів Дубенського та Здолбунівського районів Рівненської області

Верховна Рада України постановляє:

- Уточнити найменування окремих населених пунктів Рівненської області:
- у Дубенському районі: село Білобережжя — на село Білоберіжжя, село Бірок — на село Бірки, село Дібрівка — на село Дубрівка, село Злинці — на село Злинець, село Іванне — на село Іванне, село Клешиха — на село Клішиха, село Клипець — на село Кліпець, село Княгинине — на село Княгинин, село Молодава Перша — на село Молодаво Перше, село Молодава Друга — на село Молодаво Друге, село Молодава Третя — на село Молодаво Трете, село Носовиця, село Сапановчик — на село Сапанівчик;
 - у Здолбунівському районі: село Івачкове — на село Івачків.

Голова Верховної Ради А. ЯЦЕНЮК.

м. Київ, 23 вересня 2008 року. №581-VI.

ЄС ширше відчинить для нас двері



За словами А. Яценюка, угода між Україною та ЄС потребує серйозної роботи. Він додав, що «особливо необхідно акцентуватися на змісті угоди». Говорячи про значення цього документа, А. Яценюк наго-

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк розраховує на підтримку Європейського парламенту в підписанні Угоди про асоціацію України та Європейського союзу. Про це він заявив на вчорашній зустрічі зі співголовою Комісії парламентського співробітництва між Україною та ЄС Адріаном Северіном, який у керівництві КПС представляє Європарламент.

лосив, що «це дорожня карта, яка може наблизити Україну до ЄС у питаннях економіки і у політичних питаннях».

При цьому він додав, що одночасно з керівництвом Української держави курс на вступ до ЄС сьогодні підтримує більш як 60 відсотків громадян України.

Торкаючись питання політичної ситуації в державі, А. Яценюк запевнив співрозмовника, що Україна рухається виключно демократичним

шляхом, а політичну кризу буде подолано виключно конституційним шляхом.

А. Северін повідомив Голові Верховної Ради, що Європейський союз ставить основною метою «ширше відчинити свої двері для України і продовжує це робити».

А. Северін від імені європарламентаріїв висловив значну зацікавленість процесами, які відбуваються в Україні.



Під час зустрічі було також обговорено широке коло питань, які становлять взаємний інтерес для обох сторін.

Прес-секретар Голови Верховної Ради.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Під час голосування вперше за місяць відновлено коаліційний результат

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 2 жовтня

Відкриваючи ранкове засідання, Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк висловив сподівання, що результатом погоджувальної наради стане узгоджений літерами трьох фракцій — БЮТ, «НУ—НС» і Блок Литвина — четверговий порядок денний. Проте після завершення годинної перерви глава парламенту повідомив, що до формування такого порядку денного поки що виявився не готовим Блок Литвина. Відтак для узгодження позицій було оголошено чергову перерву.

По її завершенні А. Яценюк повідомив, що фракції БЮТ та «НУ—НС» досягли домовленості про розгляд питань, які стосуються розгляду законопроектів із пропозиціями Президента та ухвалення постанов про скасування голосування за двома прийнятими за основу законопроектами.

Оскільки, відповідно до Регламенту Верховної Ради, пропозиції Президента вносяться до порядку денного без голосування, то першим став повернутий із пропозиціями глави держави Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Незважаючи на те, що пропозиції Президента, які передбачали відхилення цього законопроекту як такого, що «порушує Конституцію, має деструктивну спрямованість, містить загрозу дальшого розбалансування відносин у «владному трикутнику», були підтримані лише 224 депутатами, його все одно було скасовано як такий, оскільки за подолання вето висловився лише 201 парламентарій.

Голова Верховної Ради одразу запропонував народним депутатам розглянути чер-

говий повернутий Президентом до парламенту на повторний розгляд закон — про тимчасові слідчі комісії. А оскільки цього разу на підтримку пропозиції Президента висловилося лише 225 народних депутатів, а за подолання вето віддано тільки 201 голос, то й цей закон було скасовано. Далі парламентарії 226 голосами підтримали пропозиції Президента до Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Конституційного Суду, особливостей провадження у справах за конституційними зверненнями та недопущення зловживань правом на конституційне подання». Проте наслідком цього голосування також стало відхилення даного закону як такого, що не відповідає Конституції, оскільки в цьому і полягала сутність пропозицій Президента. Така само доля спіткала повернутий главою держави Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо призначення та звільнення керівництва СБУ та вдосконалення окремих положень». За аналогічною процедурою 226 народних депутатів підтримали пропозицію Президента до Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконуючих обов'язки голів місцевих державних адміністрацій».

Після цього 227 народних депутатів підтримали пропозицію про включення до порядку денного двох постанов про скасування результатів голосування. Перша постанова передбачала скасування результатів голосування від 19 вересня 2008 року стосовно прийняття за основу проекту закону «Про Всеукраїнський референдум», однак, незважаючи на триразове винесення цього питання, постанову під-



тримали лише 225 народних депутатів. Тож поки що цей законопроект залишається чинним. Натомість фракціям БЮТ та «НУ—НС» удалося скасувати результати голосування стосовно прийняття за основу Закону «Про державну службу». Це рішення підтримали 226 народних депутатів.

Під час наступного обміну думками Іван Кириленко (БЮТ) зазначив, що всі ці голосування відбулися заради стабільності в державі. «Не коаліція заради коаліції, а заради стабільності», — сказав він. Тоді як Олександр Єфремов (Партія регіонів) зауважив, що його політична сила поки що не готова дати оцінку подіям у парламенті, але водночас він закликав Арсенія Яценюка вивчити тривожні сигнали стосовно спроб коригувати систему «Рада». Глава парламенту на це одразу зазначив: коли хтось із народних депутатів напише заяву, що він не голосував, а його голос було враховано, то буде відповідна реакція. В'ячеслав Кириленко («НУ—НС») запропонував ще раз повернутися до голосування про скасування законопроекту про референдуми, однак цю пропозицію не було підтримано.

Підбиваючи підсумки четвергового засідання, глава парламенту Арсеній Яценюк закликав народних депутатів прибрати емоції та трохи заспокоїтися.

«Зроблено незначний, але серйозний крок. Поки що формат коаліції за участі трьох фракцій не вийшов, але все можливо», — сказав він.

На початку засідання головуючий привітав із днем народження лідера фракції БЮТ Івана КИРИЛЕНКА (на знімку).

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Не дивіться на життя через «чорні окуляри»



Учора заступник Голови Верховної Ради України Микола ТОМЕНКО (на знімку) провів у парламенті «круглий стіл», на якому обговорили формування позитивного інформаційного контенту в телепросторі України. У дискусії взяли участь керівники загальнонаціональних телеканалів, представники профільного парламентського комітету, Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення, громадських інститутів, що опікуються проблемами ЗМІ.

Микола Томенко зауважив: якщо виходити із законодавчих засад, то чинні норми законів України зобов'язують державу «всіма можливими законними засобами не допускати в інформаційних та інших телерадіопрограмах систематичного цілеспрямованого безпідставного загострення уваги на війні, владі та жорстокості», не допускає «необґрунтованого показу насильства», трансляції програм або відеосюжетів, «які можуть завдати шкоди психічному, фізичному чи моральному розвитку дітей та підлітків, якщо вони мають змогу їх дивитися», тощо.

На його думку, є кілька шляхів для цього. Перший варіант — жорстка й однозначна реакція всіх органів державної влади.

Другим шляхом вирішення цієї проблеми Микола Томенко вважає неформальне «примушування» власників та менеджерів телеканалів до поваги до суспільства.

«Якщо обидва ці варіанти не дадуть результату, то можна припустити, що в певний момент суспільство саме почне ігнорувати такі інформаційні програми. І, борючись за рейтинги, канали досягнуть протилежного ефекту — суспільство відмовиться дивитися на життя через «чорні окуляри», які пропонує сьогодні телебачення», — вважає Микола Томенко.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Заради плідного співробітництва

Відбулася пленарна частина одинадцятого засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС (КПС).

На порядку денному — питання про стан відносин між Україною та ЄС після Паризького саміту, укладення Угоди про асоціацію, створення зони вільної торгівлі; внутрішнього політичного та економічного розвитку нашої країни та ЄС; співробітництва у сфері спільної зовнішньої та безпекової політики, юстиції та внутрішніх справ; економічного та секторального співробітництва тощо.

Учасники засідання планували прийняти заключні заяви та рекомендації, які будуть надіслані уряду України, Раді ЄС та Європейській комісії.

На знімку: голова української частини Комітету з парламентського співробітництва, голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк під час засідання.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Укрпошта» підніме тарифи на 27 відсотків

Чотири місяці тривало протистояння Національної спілки журналістів України і «Укрпошти». Поштове відомство прагнуло підняти тарифи на свої послуги з передплати і доставки газет та журналів у 2009 році спочатку на 60, потім на 55, а пізніше, знайшовши підтримку профспілок, — на 44 відсотки.

Голова НСЖУ Ігор Лубченко з цього приводу двічі зустрічався з Президентом України Віктором Ющенко.

Після звернення глави держави міністр юстиції Микола Оніщук відмовився реєструвати наказ Мі-

ністерства транспорту і зв'язку про 44-відсоткове підвищення тарифів.

Ураховуючи те, що економісти стверджують про наближення реальної інфляції до 30-відсоткової позначки, Національна спілка журналістів України погодилась на підвищення тарифів на послуги «Укрпошти» з проведення передплати й доставки передплатникам друкованих ЗМІ на 27 відсотків.

Голова НСЖУ подякував главі держави за підтримку зусиль спілки у збереженні та розширенні національного інформаційного простору.

Спілка триматиме під громадським контролем діяльність поштового відомства з доставки передплатникам газет і журналів.

Прес-служба НСЖУ.

Довідники для помічників народних обранців

Програмою сприяння українському парламенту презентовано два нові довідники серії «Законотворчість»: «Міжнародна діяльність Верховної Ради України і парламентів світу» та «Участь громадськості у законодавчому процесі». Видання адресоване помічникам-консультантам народних депутатів.

У презентації взяли участь представники апарату Верховної Ради, фахівці Канадсько-українського парламентського інформаційного центру, експерти Програми сприяння парламенту та Лабораторії законодавчих ініціатив.

На знімку: директор Програми сприяння парламенту України в Києві Елеонора Валентайн, координатор Програми сприяння парламенту Володимир Крижанівський і голова Ради Лабораторії законодавчих ініціатив Ігор Когут.



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Чи не ми відповідальні за здоров'я нації?

ТОЧКА ЗОРУ

Україна дедалі більше потерпає від екологічного лиха. За роки незалежності ми втратили близько 6 мільйонів мешканців держави і, на жаль, продовжуємо втрачати, в тому числі внаслідок отруєння довкілля вихлопними газами. Причиною цього насамперед є тотальна руйнація та занепад протягом останніх 18 років екологічно чистого виду транспорту — трамвая. Однак це глобальне питання досі не розглянуто на засіданні Ради національної безпеки і оборони України. Екологічна політика держави є досить кволою. Безсилі також засоби масової інформації, які в гонитві за сенсаціями часто усуваються від правдивого інформування про стан довкілля.

Трамваєм — до здоров'я

Схожу ситуацію з трамвайним транспортом Західна Європа пережила ще у 50—70-х роках минулого століття, коли економічний розвиток призвів до стрімкого збільшення кількості автомобільного транспорту. Європейське співтовариство також зіткнулося з такими проблемами, як транспортна переважність магістралей, затори, збільшення кількості ДТП, негативний вплив шкідливих викидів на довкілля, здоров'я людини та зростання смертності населення. Відтак державну транспортну політику стали терміново переглядати на користь екологічно чистого громадського транспорту, особливо трамвая, і тепер там у розрахунок на 1000 мешканців у середньому припадає один трамвайний вагон.

Така сама тенденція зберігається і в інших містах ЄС (Варшаві, Дрездені, Цюриху та ін.). Європейська спільнота майже відмовилась від тролейбусів, адже вони технологічно мають перетинати перехрестя на малій швидкості, що додатково сприяє виникненню заторів, і позаконкурентно визнала трамвай найбільш соціальним, екологічним, економічно вигідним, технологічно виправданим засобом пересування для ве-



ликих міст. У тому числі й ці заходи дали змогу збільшити тривалість життя населення Західної Європи в середньому на 15—20 відсотків, що значно перевищує аналогічні показники в Україні.

Маршруткою — до хвороб

Кардинально протилежною є ситуація в українських містах. Для порівняння: щоденно на вулиці міста Києва виходить лише 300 одиниць трамвайних вагонів, в Одесі — 120, у Дніпропетровську — 150, в Донецьку — 130 одиниць. Тобто на 1000 мешканців українських міст припадає майже у 10 разів менше трамвайних вагонів, ніж у Західній Європі. Окрім того, Україна — єдина держава, де станом на 2007 рік порівняно з 1990-м довжина трамвайних колій скоротилась на 140 кілометрів, тоді як у усьому світі спостерігається бурхливий розвиток цього виду транспорту. Відповідно за роки незалежності практично не

відбувалося оновлення трамвайного парку.

А тим часом наявний парк трамвайних вагонів, що вже відпрацювали нормативний строк експлуатації та підлягають утилізації, становить майже 95 відсотків, а міста України віддаються на відкуп мікроавтобусам. Це робиться, незважаючи на те, що один трамвайний вагон за об'ємом пасажироперевезень замінює 20 мікроавтобусів, які є головною причиною утворення заторів та тотального забруднення довкілля шкідливими викидами.

Як наслідок, скупчення шкідливих речовин на центральних вулицях міст майже у шість разів перевищує зони впливу промислових підприємств, що призвело до збільшення кількості ракових та серцево-судинних захворювань, хвороб органів дихання та порушення діяльності центральної нервової системи. Близько 70 відсотків від загального рівня захворюваності становлять хвороби кровообігу та онкологія. Зокрема, станом на 2007 рік (порівняно з 1990-м) по Україні захворюваність системи кровообігу зросла у 4,1 разу, ендокринної системи та патології вагітності — в 3,3 разу, а захворюваність крові в дітей — у 6,6 разу, при цьому вроджені аномалії зустрічаються в 4,5 разу частіше, ніж раніше. А статистика захворюваності українців на рак просто вражає: станом на 2008 рік кількість хворих сягнула 940 тисяч осіб (зростання більш як на 30 відсотків порівняно з 1990 роком). За даними Міністерства охорони здоров'я, в Україні на рак легенів страждають 70 відсотків онкохворих, із них 43 відсотки — люди працездатного віку. За останні 18 років винятково української історії наш народ скоротив свою чисельність з 52 мільйонів населення до 46 мільйонів. Коефіцієнт смертності до рівня народжуваності за даними 2007 року становить 17,7, тож Україна переживає демографічну кризу, де рівень смертності значно випереджає народжуваність. Безпліддя в Україні страждає до 20 відсотків населення репродуктивно-

го віку, що значно перевищує показники Західної Європи (10 відсотків).

Ця негативна ситуація, на жаль, прогресує та перетворилася на найглобальнішу проблему українського народу, що вимагає від нас невідкладних заходів щодо її розв'язання. Україна, на жаль, повторює негативний досвід Західної Європи минулого століття, незважаючи на

МОВОЮ ЦИФР

У 2006 році в повітря Києва потрапило 227,2 тисячі тонн шкідливих речовин, з яких 191 тисяча тонн — викиди автотранспорту, в Харкові — 135,104 тисячі тонн. Загалом по Україні за 2007 рік від автотранспорту в атмосферу потрапило 2566,7 тисячі тонн шкідливих речовин.

те, що Міжнародний союз громадського транспорту на 7-й міжнародній конференції в місті Дрездені звернувся до лідерів країн Центральної та Східної Європи, а також держав-учасниць СНД із «Дрезденської декларацією» про важливість збереження та модернізації наявних трамвайних мереж. У декларації підкреслюється, що для забезпечення стійкого розвитку та підтримки інвестиційної привабливості не варто проводити демонтаж трамвайних мереж, оскільки «трамвай — єдиний вид наземного транспорту, який технологічно у змозі забезпечити в зонах щільної міської забудови високі об'єми перевезень за розумних затрат на інвестиції та експлуатацію». Відновлення соціального, екологічно чистого виду транспорту — трамвая, приведення його чисельності хоча б до рівня 1990 року дасть змогу ліквідувати засилля мікроавтобусів, які створюють затори та забруднюють навколишнє середовище, що призводить до масових захворювань мешканців міст, вимирання та зменшення кількості населення.

Державна програма не виконується

Із цього питання ще у 2006 році прийнято Державну комплексну програму розвитку міського електротранспорту. Проте, на жаль, на

цей час через відсутність фінансування програма практично не виконується. Місцеві органи влади продовжують руйнувати цей вид транспорту — конкурента мікроавтобусних підприємств, власники котрих, як правило, належать до місцевих владних структур. Окрім того, інфраструктура трамвайних підприємств, яка розташована в центральних частинах міста, де вартість землі — на «вагу золота», є безпосереднім стимулом для злочинних махінацій, пов'язаних із ліквідацією народного транспорту — трамвая. Турбота про здоров'я мешканців міст при цьому відійшла на другий план. Наприклад, було знищено єдиний ремонтний завод у Києві, розташований по вулиці Червоноармійській. Як наслідок, трамвайні вагони не ремонтуються й продовжують виходити на лінії в жалювкому стані.

Водночас за період незалежності в Україні створено унікальне виробництво сучасних трамвайних вагонів європейської якості, яке спроможне задовольнити потреби міст в необхідній кількості рухомого складу трамваїв. Проте у проекті держбюджету на 2009 рік фінансування програми розвитку міського електротранспорту не передбачено. Закладені в держбюджет на 2008 рік кошти на ці цілі виділяються в недостатній кількості. Отже, це є наочним прикладом того, що уряд не виконує державну програму, яку він сам і затвердив. З цього випливає, що ми своїми руками руйнуємо транспортну систему, яка створювалась не один десяток літ нашими батьками та дідами, перетворивши населення міст на заручників глобальної катастрофи на догоду окремим місцевим ділкам.

Саме тому я закликаю всіх коллег-депутатів та урядовців, представників органів виконавчої та місцевої влади, а також ЗМІ усвідомити, що єдиним шляхом до оздоровлення нації є підтримка та розвиток екологічно чистого транспорту — трамвая. Адже саме ми відповідаємо за здоров'я нації!

Юрій КАРМАЗІН, народний депутат України, голова Партії захисників Вітчизни.



ційна амністія застосовується у міжнародній практиці, — відзначив Ігор Шаров. — Але застосовується як крайній засіб, у ситуації, коли держава втратила контроль над нелегальними мігрантами всередині країни. Викликає застереження, що такі пропозиції вносяться в той час, коли європейські держави посилюють від-

повідальність за нелегальне перебування іноземців у цих країнах, включно з кримінальною відповідальністю».

Голова комітету констатує, що попри критичність ситуації позиція уряду в формуванні державної політики у сфері міграції залишається невизначеною: «У державі відсутня законодавчо закріплена міграційна політика, яка визначала б стратегічні напрями діяльності держави у цій сфері. До цього дня у системі органів державної влади не утворено єдиний центральний орган виконавчої влади у сфері міграції».

Ігор Шаров вважає, що новоутворена міграційна служба повинна об'єднати низку розпорошених по міністерствах і відомствах функцій, а не стати типовим підрозділом у складі силового міністерства.

Крим — остання перешкода на шляху до національної катастрофи

В українській політиці є очевидна закономірність: новий виток політичної кризи незмінно збігається з діями євроатлантичних сил, які прагнуть нав'язати суспільству вигідний їм курс.

Тому нинішня метушня в політичних колах, зайнятих вибудовуванням нової політичної конфігурації, не має відволікати нас від суті подій, що розгортаються. Вона зводиться до закріплення розриву між Україною та Росією, навмисно створеного оточенням Президента Ющенка. Тепер йому хочуть надати незворотного характеру, остаточно перетворивши Україну й Росію із братніх країн на сусідні держави. Між ними можуть бути іноді навіть гарні відносини (для євроатлантичних сил це особливої небезпеки не становить), але з перспективами україно-російського економічного союзу й стратегічного партнерства буде покинчено, а загальний культурний простір України й Росії, що є запорукою східнослов'янської єдності, буде зруйновано. До того ж робиться все можливе, щоб зобразити ці катастрофічні кроки як вираження волі українського суспільства.

Ніхто, крім Компартії

Київські євроатлантичні сили діють в інтересах американської адміністрації, виконуючи її геополітичне замовлення. Але правлячі кола США не відчують прихильності до яких-небудь своїх ставлеників і легко міняють їх, тільки-но вони втрачають контроль над владними механізмами. Ющенко ще поки потрібен як організатор антиросійських провокацій, що створює постійну напруженість у відносинах між Україною та Росією, що підштовхує українську еліту до співробітництва зі США. Але політичні перспективи він повністю втратив, і у Вашингтоні добре розуміють це. Американська адміністрація поки що не зробила остаточної ставки на якого-небудь українського політика, вона милостиво дозволяє провідним олігархічним кланам боротися за її прихильність. Потрібно чітко усвідомлювати, що хоча б яка виникла розстановка сил в українській владі, вона неминуче матиме проамериканський характер, незважаючи на домінування в українській суспільній свідомості настроїв на користь стратегічного співробітництва з Росією. Крім Компартії України в українському парламенті немає інших політичних сил, які виражають реальні інтереси суспільства. Всі інші партії ведуть боротьбу за владу й власність, маніпулюючи масовими настроями, але, орієнтуючись насправді винятково на волю американської адміністрації, зі сприянням якої вони пов'язують свої надії на перемогу в міжусобній боротьбі. Всі розмови про втручання Росії в український політичний процес є неприкритою неправдою євроатлантичних сил. В українському політичному просторі є тільки один політичний гравець — американська адміністрація, позиція якої підтримується її східноєвропейськими сателітами, котрі також намагаються чинити тиск на українські навіоловладні угруповання.

Звичайно, ситуація в країні поступово змінюється, нехай і дуже повільно. Українське суспільство пробуджується, воно дедалі більше усвідомлює, що руйнування східнослов'янського простору, що неминує у разі вступу України до НАТО, стане для нашої країни загальнонаціональною катастрофою.

З'явилася перспектива формування в нашій країні широкого громадського руху, здатного домогтися проведення геополітичного курсу, що відповідає вимогам українського суспільства.

У свою чергу, українські «атлантисти» та їхні зовнішньополітичні партнери прагнуть запобігти такому розвитку подій. Методи в них залишаються незмінними: антиросійські дії й заяви, покликані перевести напруженість, створену президентським оточенням, у конфлікт між народами України та Росії (на кшталт того, як це було зроблено в Грузії) і затвердження в суспільстві поняття про те, що антиросійська позиція є проявом українського патріотизму.

Насправді жоден справжній патріот України, звичайно, не ста-

не виступати проти найтіснішого економічного й зовнішньополітичного союзу з Росією, що є гарантією суверенітету й цілісності української держави й збереження національної культури українського народу. Але контроль над провідними ЗМІ дає змогу підмінювати поняття, оголошувати торгівлю національними інтересами патріотизмом, реабілітацію гітлерівських прихвостнів — поважним ставленням до минулого, а захист східнослов'янської єдності й права українського народу на самостійний розвиток — погрозою для національного суверенітету. Це дало можливість прихильникам євроатлантичного курсу створити передумови для дискредитації проросійських сил України, для їх поступової маргіналізації. А головне, завдяки такій політиці було штучно знижено роль Криму в українському політичному просторі. Крім, незважаючи на шалений тиск євроатлантичних сил, які намагаються уявити його як базу для сепаратистських і антиукраїнських сил, залишається регіоном, що з'єднує східнослов'янський простір. При цьому загроза розколу української держави виходить, звичайно, не від прихильників східнослов'янської єдності, а від тих політичних авантюристів, які, бажаючи домогтися прихильності США, штовхають Україну в НАТО, чудово розуміючи, що переважна більшість українського суспільства ніколи не погодиться з приєднанням країни до північноатлантичного альянсу.

Потенціал прав автономії

Крим має достатній суспільно-політичний потенціал для того, щоб змусити українську владу відмовитися від курсу, що руйнує східнослов'янський простір. По-перше, Крим має статус територіальної автономії, що дає змогу суспільству самостійно визначати мету розвитку. Цей вибір визначається не поданнями якої-небудь етнічної й конфесійної групи, а інтересами всього багатонаціонального кримського суспільства. Кримчани дорожать особливим суспільно-політичним простором, що сформувався на півострові. І політика центральної влади, спрямована на його руйнування, може призвести до соціального вибуху в Криму. По-друге, переважна більшість кримчан, незалежно від етнічної та конфесійної приналежності, виступає проти євроатлантичного курсу. Народний референдум з питання про приєднання України до НАТО засвідчив, що, незважаючи на всі намагання так званого «меджлісу» кримських татар, що користується підтримкою «атлантистів» і українських, і закордонних, не вдалося перетворити на прихильників північноатлантичного альянсу. У своєму неприйнятті планів вступу в НАТО кримське співтовариство, понад 90 % його, солідарне. Завдяки тим можливостям, які надає статус територіальної автономії кримському суспільству, воно здатне змусити політичні сили Криму діяти відповідно до суспільних настроїв, принаймні в найважливіших питаннях. Це ще раз підтвердило недавнє рішення кримського парламенту звернутися до



Верховної Ради України із закликом визнати незалежність Абхазії й Південної Осетії. Конфлікт на Кавказі сьогодні використовується американською адміністрацією та її союзниками, у тому числі й для того, щоб забити клин між Україною та Росією. Кримське суспільство це відчувало, а тому рішуче виступило на підтримку Росії. І цей порив громадськості півострова не змогли проігнорувати навіть політичні сили, тісно пов'язані з олігархією й бюрократією. Було очевидно, що кримчани відмовлять у своїй підтримці тим політичним діячам, які спробують залишитися осторонь, сховавшись за демагогічними міркуваннями, не звачаючи підтримати опір американської експансії, яка набула збройного характеру. По-третє, Конституція автономії, що є невід'ємною частиною законодавчої системи України, закріплює за Кримом права й повноваження, достатні для того, щоб змусити центральну владу зважати на позицію кримського суспільства. Крім має більш широкі конституційні права, ніж будь-яка інша автономія Європи. На жаль, багато прихильників східнослов'янської єдності як у нашій країні, так і за її межами, дотепер не усвідомили, які значні можливості надає кримська Конституція. Без перебільшення можна сказати, що її прийняття створило механізми, котрі дали можливість зберегти Україну в складі східнослов'янської цивілізації, незважаючи на тиск прихильників євроатлантичного курсу.

Протягом всіх десяти років, що минули з моменту її прийняття, вона була не тільки гарантією збереження соціальної стабільності в Криму, а й запорукою того, що державна влада буде змушена зважати на позицію прихильників східнослов'янської єдності.

Крим залишається останньою перешкодою, що не дозволяє прихильникам євроатлантичного курсу вирвати Україну зі східнослов'янського простору, тим самим підштовхувати її до загальнонаціональної катастрофи. «Атлантисти», що прийшли до влади завдяки підтримці ззовні, добре розуміють, що втримати пануюче положення вони зможуть, лише перетворивши країну на плацдарм для подальшої експансії Вашингтона в Євразії. Заради цього вони готові торгонути територіальною єдністю держави й відмовитися від національного суверенітету. У такій поведінці олігархічних кланів, котрі прагнуть за всяку ціну зберегти захоплену власність, немає нічого дивного. Подібним чином поводяться угруповання компрадорської буржуазії в багатьох країнах. Особливістю України є тільки те, що в нашій країні така поведінка іменується «демократичною».

Зрозуміло, що прихильники євроатлантичного курсу хотіли б підірвати Крим, знищити його як суспільно-політичну силу, як базис усіх захисників східнослов'янської єдності. Вони намагаються розтоптати Конституцію Криму, знищити основні конституційні повноваження, закріплені за Автономною Республікою. Для того, щоб зберегти соціальний мир і

запобігти виникненню міжконфесійних і міжетнічних конфліктів, Крим має гарантовано користуватися своїми конституційними політичними повноваженнями. Але саме цієї можливості його й намагається позбавити зі своїми сатрапами В. Ющенко.

Як зневажають Конституцію

Чим же їм заважає Конституція Криму? Конституційні повноваження широкі й стосуються, у тім числі, й зовнішньополітичного курсу. Це не примха політиків, а неодмінна умова виживання кримського суспільства. Економіка півострова, його соціальна сфера, його унікальне культурне середовище не зможуть зберегтися, якщо Україна вийде зі східнослов'янського простору. Для цього кримське суспільство має у своєму розпорядженні правові механізми, які дозволяють впливати на геополітичний курс держави. Але для прихильників євроатлантичного курсу конституційне право Криму брати участь у розробці зовнішньополітичної стратегії являє пряму загрозу, оскільки перешкоджає реалізації їхніх планів.

Це саме стосується і до права кримського суспільства використовувати російську мову в усіх сферах соціального життя, що дає змогу зберігати єдиний культурний простір України й Росії навіть в умовах відверто русофобської політики центральної влади. Проамериканське угруповання, що бажає визначити геополітичний вектор української держави, добре розуміє, що витягти Україну в євроатлантичний простір не можна, не позбавивши українську культуру безпосереднього зв'язку з російським світом.

Конституція Криму також дозволяє самостійно визначати напрямки соціально-економічного розвитку, створювати систему соціальних гарантій, що забезпечує гідне життя кримчанам. Крім наділений конституційним правом фінансової самостійності; податки, що збираються на території півострова, мають всі, без винятку, зараховуватися в бюджет автономії. Ці кошти мають витратитися на потреби соціальної сфери, використовуватися для зміцнення кримської економіки. Крім того, самостійність Криму у фінансових і соціально-економічних питаннях є певною гарантією його незалежності від диктату найбільших олігархічних угруповань, що ведуть боротьбу за владу на загальнонаціональному рівні.

Систематичне порушення основних правових основ кримської Конституції з боку центральної влади за роки правління В. Ющенка переросло в чиніне ігнорування конституційних прав Криму, яке супроводжується закликами знищити автономію, відібравши всі наявні в неї повноваження. Правляче угруповання поводиться так, немов Конституції Криму не існує взагалі. На жаль, такий чинічний правовий нігілізм торкається всіх галузей української влади. Центральна влада приймає зовнішньополітичні рішення, які мають стратегічне значення, навіть не повідомляючи про них кримському керівництву. Чого вартий один лише знаменитий «лист трьох», підписаний Президентом України, Прем'єр-міністром і главою українського парламенту, в якому підтверджувалася прихильність української влади євроатлантичному курсу. Виходить, що думка Криму навіть не цікавить державне керівництво, яке, відповідно до Конституції, зобов'язано враховувати позицію кримського суспільства у разі визначення геополітичної стратегії України.

Право на вільне використання в Криму російської мови зневажається українськими органами влади, які послідовно витісняють російську мову із загальноосвітнього, культурного, інформаційного й політичного простору півос-

трова. Кримське суспільство фактично поставило перед вибором: погодитися з наругою над власною Конституцією або стати на її захист, вступивши в конфлікт із центральною владою.

По суті, Крим сьогодні опинився в небезпеці. Його соціально-економічний, культурний і політичний простір може бути знищено в результаті дій центральної влади. Водночас відкритий затяжний конфлікт з українським правлячим угрупованням виснажить сили кримського суспільства, створить умови для штучного загострення його внутрішніх суперечностей. Протистояння з українською владою верхівкою викличе радикалізацію окремих соціальних груп Криму, ним обов'язково спробують скористатися у власних інтересах кримськотатарські націонал-радикали, які не приховують своїх планів перетворення територіальної автономії в кримськотатарську національну державу. Соціальна дестабілізація в Криму призведе до загострення обстановки в Східній Європі й Чорноморському басейні, а можливо, і до початку нової великої війни.

Кримська громадськість звернулася до ООН, ОБСЄ, Ради Європи, а також провідних держав «великої вісімки» (Росії, США, Франції, Німеччини, Італії, Великобританії, Канади), ОДКБ (Білорусі, Узбекистану) і ШОС (Китаю й Казахстану), які взяли на себе відповідальність за підтримку миру й стабільності на євразійському континенті із закликом зупинити дії українського правлячого угруповання, що грубо зневажає конституційні повноваження Автономної Республіки Крим. Міжнародний тиск на українську владу залишається фактично останньою надією кримського суспільства на відновлення конституційних прав автономії. На розсудливність проамериканських сил, керуючих сьогодні Україною, розраховувати не доводиться.

Навпаки, Президент і його оточення, які програють у внутрішньополітичній боротьбі, взяли курс на організацію провокацій, спрямованих на дестабілізацію обстановки в Криму. Створюється напруженість навколо перебування в Криму Чорноморського флоту Росії, що є гарантом національної безпеки України й міжєтнічного миру в Криму. Роздувається міф про «імперські амбіції Росії», що нібито підтримує в Криму якісь сепаратистські сили. Так, у своєму недавньому інтерв'ю агентству «Ассошієтед Пресс» Президент Віктор Ющенко звинуватив Росію в прагненні дестабілізувати обстановку в Україні за допомогою підтримки кримських сепаратистів.

Конфлікт у Криму, що стане прологом до смуту в Україні, вигідний винятково американській адміністрації та її ставленикам в українській владі. У разі нормального розвитку обстановки вони не мають навіть теоретичних шансів втягнути країну до НАТО. Соціальна дестабілізація, яка створює привід для порушення найважливіших правових норм, надає їм таку можливість. Крім залишається останньою перешкодою на шляху до національної катастрофи, і захист його Конституції стає прямим обов'язком всіх патріотичних сил України, які в нинішній ситуації зобов'язані виступити єдиним фронтом, піднявши над взаємними суперечностями. 21 жовтня виповниться десять років від дня прийняття Конституції Криму. І цей день має стати початком нового етапу боротьби проти геополітичного курсу правлячої верхівки, що загрожує існуванню української держави й миру в Східній Європі.

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України,
голова громадської ради із захисту конституційних повноважень Автономної Республіки Крим.

Створення потужного підприємства пожвавить металургійну галузь

Національний інвестор вкладає в Рівненщину 750 мільйонів доларів

Компанія «Євро Фінанс» планує збудувати в Україні вже другий сучасний сталепрокатний завод. Цього разу вибір випав на Рівненщину, а саме — на Радивилівський район. Вартість проекту — 750 млн. доларів. Голова Рівненської облдержадміністрації Віктор Матчук вдячний інвестору за ініціативу та готовий всіляко підтримувати цей проект на усіх етапах його реалізації. 30 вересня в м. Рівне В. Матчук підписав з президентом «Євро Фінанс» Алі Омраном меморандум про співпрацю. «Реалізація такого цікавого інвестпроекту — це потужний поштовх до розвитку інфраструктури області, адже такі проекти тягнуть за собою розвиток багатьох інших суміжних галузей. Це той «локомотив», який розганяє поїзд економіки, і зупинити його потім надзвичайно важко», — заявив В. Матчук.

Завод випускатиме листову сталь різної товщини — від 1 мм до 20 мм. Проектна потужність підприємства — 800 тис. тонн прокату на рік. Сировиною слугуватиме металобрухт, який розплавлятимуть в електродугових печах, і цей факт містить у собі одразу кілька позитивів. По-перше, після запуску підприємства металобрухт вивозитимуть за кордон у значно менших кількостях! І перероблятимуть в державі, відтак — матимемо свій прокат, дешевший та в достатній кількості. Якщо ж внутрішній ринок не встигатиме за пропозицією, продукція сталепрокатного заводу експортуватиметься, що забезпечить додаткові надходження до бюджетів усіх рівнів. По-друге, технології та обладнання, які компанія «Євро Фінанс» впроваджує на Білоцерківському сталепрокатному заводі, що вже будується, та на підприємстві в Рівненській області, відповідають усім європейським нормам екологічної безпеки.

«Це буде екологічно найчистіше підприємство не лише в Україні, а й у світі. На ньому використовується очисне обладнання, яке за європейськими екологічними нормативами відповідає вимогам 2025 року. Тому ми попереду всіх підприємств майже на 15 років», — заявив президент «Євро Фінанс» Алі Омран.

Радивилівський сталепрокатний завод збудують за чотири роки, в районі з'явиться майже 3 тис. робочих місць, обласний бюджет, за попередніми підрахунками, збільшиться на 200—300 млн. грн. на рік.

Олег ПУШКАР.

Ліквідовувати райони у столиці — після референдуму

Ідея міського голови про проведення адміністративної реформи і скорочення кількості районів у Києві — це порушення чинного законодавства та прав і свобод територіальної громади. На цьому під час прес-конференції наголосив народний депутат від БЮТ Анатолій Семинога.



Він підкреслив, що ця ініціатива не принесе абсолютно жодної користі. Народний депутат розповів, що БЮТ провів соціопитування серед мешканців районів, які планують скоротити. Результат показав, що приблизно 70 відсотків категорично проголосували проти цього. Практично всі політичні сили і громадські організації також висловилися проти скорочення кількості районів.

«Ми опрацювали це питання і прийняли рішення, щоб фракції БЮТ на сесії районних рад виступили з ініціативою проведення районних референдумів», — зазначив Анатолій Семинога. Він зауважив, що це абсолютно легітимний законний шлях, який відповідає Конституції, закону «Про місцеве самоврядування» і закону «Про проведення всеукраїнського і місцевих референдумів».

«Але, на жаль, ми знаємо, як працює Київрада, де є своя більшість. Вони частенько роблять такі речі: вносять з голосу пропозиції й одразу ж за них голосують. Не виключено, що й за таке важливе питання, як територіальна реформа, проголосують саме таким чином», — сказав народний депутат.

У свою чергу заступник голови Шевченківської районної ради Києва Олександр Федоренко розповів, що днями відбулося пленарне засідання Шевченківської райради. 38 депутатів із 60 прийняли рішення про проведення місцевого районного референдуму з питання ліквідації району, який відбудеться 16 листопада. В ухваленні цього рішення брали участь усі фракції, окрім блоку Черновецького. «Я вважаю, що в цьому питанні ми знайдемо підтримку мешканців», — зазначив він.

Сергій МЕЛЬНИК.

СПОРТ

Рятувальна місія Мессі



Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 1 жовтня.

Група А. ЧФР (Румунія) — «Челсі» (Англія). 0:0. «Бордо» (Франція) — «Рома» (Італія). 1:3. «Челсі», ЧФР — по 4 очка, «Рома» — 3, «Бордо» — 0.

Група В. «Анортосіс» (Кіпр) — «Панатінаїкос» (Греція). 3:1. «Інтер» (Італія) — «Вердер» (Німеччина). 1:1. «Інтер», «Анортосіс» — по 4, «Вердер» — 2, «Панатінаїкос» — 0.

Група С. «Спортинг» (Португалія) — «Базель» (Швейцарія). 2:0 (Романьолі, 56, Дерлей, 86).

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Барселона» (Іспанія). 1:2. Голи: Ілсіньо, 45, Мессі, 87, 90+4.

«Шахтар»: П'ятов, Гюбшман, Дуляй

(Левандовський, 90+4), Фернандіньо, Ілсіньо (Вілліан, 86), Шевчук, Адріано (Селезньов, 72), Брандау, Чигринський, Іщенко, Срна. **Тренер** — Мірча Луческу.

«**Барселона**»: Вальдес, Піку, Маркес, Пуйоль, Гаві, Іньеста, Ето'О (Кркіч, 74), Анрі (Мессі, 60), Кейта (Гудйонсен, 81), Алвес, Турі. **Тренер** — Госсеп Гвардіола.

Попереджено: Гаві, 41, Срну, 47, Фернандіньо, 58, Чигринського, 69, Кейту, 78, Брандау, 88, Маркеса, 89, Іньесту, 89.

Арбітр — Говард Уебб (Англія). Донецьк. РСК «Олімпійський». 25 300 глядачів. 10 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Барселона»	2	0	0	5—2	6
2. «Спортинг»	1	0	1	3—3	3
3. «Шахтар»	1	0	1	3—3	3
4. «Базель»	0	0	2	1—4	0

Група D. «Ліверпуль» (Англія) — ПСВ (Нідерланди). 3:1. «Атлетико» (Іспанія) — «Марсель» (Франція). 2:1. «Атлетико», «Ліверпуль» — по 6, «Марсель», ПСВ — по 0.

Напередодні поєдинку з «Барселаною» президент донецького «Шахтаря» Рінат Ахметов зустрівся зі своїми гравцями. Зустріч відбулася без участі Мірчі Луческу та його помічників.

Надійні люди подекують, що головною темою цього спілкування стало те, що власник клубу не збираєть-

ся звільняти Луческу навіть у разі поразки від «Барси». Пан Ахметов дав зрозуміти, що румунський фахівець буде тренером принаймні до початку зими.

Також Рінат Леонідович натякнув гравцям, що при зміні тренера не всі з них збережуть місце у складі команди. Він нагадав їм ситуацію з відставкою Бернда Шустера і після неї.

Розмова, склалася враження, позитивно вплинула на футболістів. Адже вони впродовж зустрічі викладалися, як то кажуть, за повною програмою, не шкодуючи сил, забили м'яча. Однак перемогу знову випустили з рук на останніх хвилинах. Справжнім «месією» для гостей став Ліонель Мессі, котрого Гвардіола випустив на заміну, либонь, саме рятувати становище. У першому випадку гостям допоміг П'ятов, котрий не зафіксував м'яча після прострілу Кркіча.

— У житті не бачив нічого подібного, — сказав після зустрічі наставник «гірників». — Соромно за весь футбол, за УЄФА, котрий відстоює правила фейр-плей... Кажу так, бо від цього залежить моя кар'єра.

Тренера обурило той момент, коли гості (Кркіч) не повернули вибитого раніше м'яча відповідно до канонів чесної гри (після фолу на Селезньові). Втім, надмірної шляхетності від закордонних футболістів чекати не варто. Особливо за такої ситуації...

— Вважаю, що матч ми провели добре, — продовжив пан Луческу. — «Барселона» — велика команда, але потрібно залишатися професіоналами в будь-яких моментах. Іспанська команда у своєму національному чемпіонаті за гру має 20-25 моментів, а от сьогодні вона нічого не створила. Ми перекрили всі зони, і суперник нічого не міг протиставити. Якби не те, що сталося на останніх хвилинах, ми б точно пройшли далі в Лізі чемпіонів. Якби подібне, як оце сьогодні, сталося в Іспанії, то цю команду не випустили б з міста.

...А ми давайте відкинемо емоції. Незважаючи на кошмарну кінцівку зустрічі, мабуть, варто подякувати гравцям і тренеру «Шахтаря» за цілком пристойну гру. Попереду в команди нелегкі іспити — два поєдинки з португальським «Спортингом».

Фото с сайта ФК «Шахтар».

Довічна «газова» війна

Учора відбувся робочий візит Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко до РФ. Передбачалося, що будуть проведені переговори про підготовку до підписання довгострокової угоди щодо постачання природного газу та визначення ціни на нього.

Інформагенції з посиланням на «добре поінформовані джерела в Москві» повідомили, що ціна поставок на 2009 рік може взагалі не згадуватися в документі: йтиметься лише про їх принципи, а сам він матиме політичний характер — на підтримку уряду Тимошенко.

Хай би там що, а Юлія Володимирівна пообіцяла привезти низьку ціну на газ, анонсуючи це, як «подарунок для України». Щоправда, це не перша її обіцянка низької ціни на газ. Не більш як обіцянками досі були запевнення, що Москва не влаштує Києву «шокової терапії» — одночасного переходу на європейські ціни. Глава Кабміну посилалася на обіцянку Путіна. Але що слова — навіть президента — без підпису на папері? Нині знову йдеться про те, що Київ проситиме Москву забезпечити поетапний перехід на ринкові ціни за газ. Ціни, які Росія щоразу підвищує: влітку йшлося про 400 дол. за одну тисячу кубів, а нині — вже про 500 дол., щоправда, для європейських споживачів. Тимошенко сподівається, що здешевлення на світових ринках нафти, до якої прив'язана вартість газу, дає шанс поборотися за його справедливу ціну для нас — не вищу за... 400 доларів...

Інформація до роздумів: ми платимо за газ 179,5 дол. за одну тис. куб. Уряд сподівається, що 2009-го його вартість не становитиме більш як 300 дол. А в бюджеті України на 2009 рік закладена цифра 250 доларів...

Проте все можливе. З одного боку, скажімо, якби Україна та Росія були добрими сусідами, то чому б і не домовлятися? У нас з цим проблема, а добросусідські відносини як чинник домовленостей завжди виникає лише тоді, коли нам потрібна низька ціна на енергоносії. Є й ще один чинник: політична нестабільність. Буквально напередодні візиту недавні соратники, а нині закляті друзі-опоненти Тимошенко у ЗМІ заявляли, що тема стратегічного інтересу України — газові поставки на 2009 — не буде пріоритетною під час переговорів, звинувачуючи прем'єра у великій лояльності до Москви. А про чинник екс-прем'єра та корупціонера Лазаренка, якого «доброзичливі» Тимошенко обіцяють повернути в Україну і який начебто має нищівний компромат на неї, годі говорити...

Сподіватися, що цього не помітили в Москві, занайменше наивно. Як і на те, що Тимошенко зможе добитися підписання угоди про постачання російського газу та визначитися з його ціною. Адже нестабільність політичної ситуації, можливі часові вибори, коли немає певності, що до влади не прийде радикальний антиросійський уряд, навряд чи спонукатиме Москву до підписання угоди, яка визначатиме комфортну ціну для України. Найпевніше, процес відсунеться до грудня, коли, можливо, щось «устаняться» у самому Києві, відбудуться президентські вибори у США та саміт НАТО, на якому йтиметься про приєднання чи неприєднання України до ПДЧ. Крім того, Москві вигідно шороку й щоразу висувати нові, у тому числі, політичні вимоги, застосовуючи «газовий шантаж», хоч би як її за це критикували європи та америки...

З одного боку, немає нічого дивного в тому, що наприкінці року «газове» питання в Україні активізується, бо досі не відомі перспективи одержання імпортного газу для країни. Його ціна надто висока: економічний добробут, що означає національну безпеку країни. Ми сподіваємося на лояльність Москви — поетапного переходу на європейські ціни на газ. Але чи піде вона на такий невідгидий для неї, економічний і, безперечно, політичний крок? А якщо піде, то на яких умовах? Це і є головна проблема, яку



покликана розв'язати Юлія Тимошенко.

На час підготовки матеріалу до друку результати візиту ще не були відомі. Але автор цих рядків була б рада помилитися у своїх припущеннях.

Валентина ПИСАНЬСКА.

Ми платимо за газ 179,5 дол. за одну тис. куб. Уряд сподівається, що 2009-го його вартість не становитиме більш як 300 дол.

Крюківській вагонобудівний завод отримав ліцензію на монтаж ескалаторів



В Одеській області відкрито меморіальний знак, присвячений пам'яті жертв Голодомору (Укрінформ)

У НОМЕР

► **РІВНЕ**
«Калинові острови»
Тут 7 жовтня стартує XIII всеукраїнський фестиваль теле- і радіопрограм «Калинові острови». В ньому візьмуть участь всі обласні й регіональні телерадіокомпанії, а також уперше долучились і недержавні та міжнародні, зокрема, телевізійники із польського міста Ольштин Вармінсько-Мазурського воєводства. За гран-прі фестивалю боротимуться автори 35 телефільмів і 30 радіопередач. Ці творчі роботи вже з наступного понеділка транслюватимуться по рівненських теле- і радіоканалах.
Олександра ЮРКОВА.

► **ЖИТОМИРЩИНА**
З'явилася мода на соцреалізм?
Із дитячої поліклініки Бердичева посеред ночі хтось викрав картини, написані в дусі соцреалізму. В приміщенні злодій (чи злодії) проник, вибивши двері чорного ходу. Медиків особливо здивувало те, що зловмисників не зацікавив комп'ютер, який вони вважали своєю найбільшою цінністю, натомість зникли картини різних художників, написані олійними фарбами. Яка реальна вартість вкрадених полотен, сказати важко.
Вл. інф.

► **ТЕРНОПІЛЬЩИНА**
Головний лікарні області — піввіку
50 років тому почала працювати Тернопільська обласна клінічна лікарня. Тоді в ній було 150 ліжок, нині — майже 700. Відтепер лікарня матиме свій прапор та емблему, а також музей, де зібрано найцінніші експонати з її життя.
Головний медичний заклад області, колектив якого налічує понад тисячу осіб, тісно співпрацює з Тернопільським медуніверситетом ім. Івана Горбачовського. Це дає змогу запроваджувати найновіші медичні технології, підвищувати фаховість спеціалістів. Незважаючи на хронічне недофінансування, лікарня постійно розбудовується, реконструюється. Особистий ювілей — і в головного лікаря медичного закладу, заслуженого лікаря України, депутата облради кількох скликань Мирослава Гірняка: саме в ці дні минає 20 років, як він очолив колектив.
Любов ЛЕВИЦЬКА.

► **ЧЕРКАЩИНА**
Служителі Феміди справили новосілля
Окружний адміністративний суд, щойно відкритий у новому приміщенні, що в центрі Черкаса, займатиметься захистом прав та інтересів громадян від порушень з боку органів влади та органів місцевого самоврядування. Розглядатимуть працівники Феміди й спори, пов'язані з виборчим процесом та референдумами. За словами голови Вишого адміністративного суду України Олександра Пасенюка, це вже двадцятий окружний адмінсуд, який почав працювати в державі. Він є черговим кроком у реформуванні судової системи.
Лідія ТИТАРЕНКО.

Перепон багато, цілі розмиті, грошей не вистачає

Скільки від бюджету отримає армія, залежатиме від її кількісного складу

«Додаткові стрільби із систем «Бук–М1» засвідчили, що ракети спрацювали в очікуваних параметрах. Це дає можливість продовжити їх ресурс і експлуатацію ще на 5–7 років». Такий підсумок тактичного навчання з бойовою стрільбою частин та підрозділів зенітних ракетних військ, яке днями тривало на полігоні «Чауда» у Криму, підбив командувач Повітряних сил ЗС України генерал–полковник Іван Руснак.

Проте Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки та оборони, схоже, не поділяє такого оптимізму генерала. Там кажуть, що під час тих стрільб завчасно вибухнуло три ракети. Мовляв, раніше такого не було, що свідчить про зношення техніки та озброєння. Парламентський

Оборонний комітет Верховної Ради вважає за доцільне передбачити проектом держбюджету на наступний рік військовому відомству 17,4 млрд. грн., з яких 1 млрд. — зі спеціального фонду.

Скільки ж насправді потрібно грошей, підрахувати важко через розбіжність у планованій кількості української армії, кажуть експерти. Так, Рада національної безпеки та оборони наполягає на фінансуванні армії у розмірі — 32,4 млрд. грн. Це з урахуванням пропозиції Міністерства оборони щодо збільшення чисельності особового складу на 30 тисяч.

Оборонний комітет Верховної Ради вважає за доцільне передбачити проектом держбюджету на наступний рік військовому відомству 17,4 млрд. грн., з яких 1 млрд. зі спеціального фонду.

профільний комітет пропонує уряду збільшити фінансування армії у наступному році, бо, як показав цей рік, третину з виділених коштів «з'їла» інфляція та зростання цін. Але визначитися із сумою після внесення змін до Державної програми розвитку Збройних сил України.

Нагадаємо, за планом Держпрограми розвитку ЗС України, до кінця цього року в армійських лавах має бути 191 тисяча осіб. Чому їх має бути 221 тисяча, ані військового відомство, ані РНБО чітко не пояснюють і не аргументують. Втім, голова Комітету з питань

На останньому місці за плавальними басейнами

В регіоні на кожні 10 тисяч населення припадає 12 квадратних метрів поверхні басейну. Але й це лише теоретично. Насправді ж із п'яти басейнів діють лише три — по одному в містах Житомирі, Бердичеві й Новограді-Волинському. У селищі Новогуївинську (колишнє військове містечко неподалік обласного центру) басейн хоча й є, але не працює. У Коростені споруда перебуває у власності «Укрзалізниці» — теж не діє, повідомили на колегії облдержадміністрації. Найближчим часом «світить» хіба що відкритий гідротерапевтичного комплексу зі стандартним плавальним басейном в Іршанську: колектив місцевого гірничо-збагачувального комбінату виділяє значні суми на оздоровлення своїх працівників.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

ФОТОФАКТ

У столиці відкрито V міжнародну виставку «Зброя та безпека-2008». Фото агентства «Прес-КИТ».



Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

національної безпеки і оборони Анатолій Гриценко акцентує увагу на тому, що чисельність війська визначена законом і може бути змінена лише Верховною Радою України. До того ж, вважають у комітеті, МО не встигне за рік освоїти ті 32 млрд. грн., що пропонує

РНБО, через довготривалість процедур проведення тендерів, переговорів для організації міжнародних військових навчань, неготовність вітчизняної промисловості випустити необхідну кількість військової техніки тощо.

Ольга ВАУЛІНА.

ПРОПОЗИЦІЯ

Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони пропонує головному управлінню розвідки Міністерства оборони України додатково передбачити фінансування в проекті держбюджету на 2009 рік у розмірі 57 млн. грн., з них:
— 41,2 млн. грн. на придбання «Кольчуги КЄ»;
— 3,1 млн. грн. на грошове забезпечення військовослужбовців-контрактників.

До 1 листопада сім'ї, чиї оселі зруйнував паводок, мають вселитися в нове житло

На Закарпатті сім сімей, які втратили домівки під час липневого паводку, вже справляють новосілля — їм придбали готові будинки. Кошти на це виділили місто Мукачеве, Тячівський і Свалявський райони області. Інші будинки досі зводять. У Рахівському районі збудовано лише один будинок, другий — уже під дахом. На шістьох оселях зведено стіни, у семи — будівельники їх домуровують.

Будівництво житла постійно контролює голова обласної держадмі-

ністрації Олег Гаваші. На черговій нараді з головами райдержадміністрацій він ще раз підкреслив: «Жодних виправдань не може бути, якщо сім'ї не отримають нові оселі. До холодів ці роботи необхідно завершити». Не менш гостро стояло питання і про використання коштів державних субвенцій. Олег Гаваші застеріг керівників районів, що вони особисто відповідатимуть за освоєння коштів у повному обсязі і вчасно.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.
Закарпатська область.

За чистоту у під'їзді платитимуть

Понад 150 тисяч гривень виділила Хмельницька міська рада для преміювання господарів, котрі живуть у чистих під'їздах та дворах. Уперше в обласному центрі проводився такий масштабний конкурс на визначення кращого благоустрою прибудинкових територій. Переможців визначали в різних номінаціях. Так, найкраще серед офіційних установ та підприємств свою територію облаштував Хмельницький національний університет. За першість боролися також школи та дитячі садочки. Та найбільше претендентів на перемогу виявилось у номінаціях, що визначали багатоповерхівку зразкового утримання, кращий під'їзд та найошатнішу приватну оселю. Всі переможці отримали премії у десять тисяч гривень. За друге та третє місця нагороджені сімома та п'ятьма тисячами. За умовами конкурсу, всі ці кошти мають піти на подальше утримання і благоустрій цих дворів, будинків та під'їздів.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Глава держави закликає політичні сили до діалогу

Учора Президент України Віктор Ющенко здійснив робочу поїздку до Львівської області. У Львові глава держави взяв участь у пленарній частині 8-го Міжнародного економічного форуму «Європейське партнерство — відкриті можливості», що розпочав учора свою роботу. Він виступив на урочистому відкритті форуму.

Потім Президент України взяв участь у прес-конференції, на якій журналістів більше цікавив не інвестиційний форум, а питання політичного майбутнього країни. На що Президент, зокрема, відповів: Цей рік у нашій пам'яті залишиться як рік солодкого попугайства. Коли сварики партійні вирішували більше, ніж інтереси 47 млн. громадян. Ні про яку заміну Голови Верховної Ради не може йтися. Однак існує лише дві дороги — або роман на стороні завершується, або скасовується те, що суперечить нашим цінностям. Те, що відбувається сьогодні, — початок другого варіанту. Треба добре розібратися з проблемою БЮТ і «Наша Україна» перш ніж кликати третього. Тому я є прихильником консультування і діалогу.

Ірина ЄГОРОВА.

ФОТОФАКТ



У Кіровоградському обласному художньому музеї відкрито виставку японської каліграфії.

СВІТ КОРОТКО

► США

Сенат рятує економіку країни?

Сенат конгресу США проголосував за доповнений проєкт закону про підтримку фінансового сектора на суму 700 млрд. дол. Законопроект підтримали 74 сенатори, 25 проголосували проти. У модифікований антикризовий документ, що тепер відправляється на голосування до палати представників, увійшли пункти про тимчасове збільшення ліміту на страхове покриття банківських депозитів федеральною владою до 250 тис. дол. Другим ключовим доповненням стало продовження на два роки податкових послаблень.

Член палати представників республіканець Джо Бартон, однак, заявив, що витрата 700 млрд. дол. американських платників податків не вирішить проблем на борговому ринку і лише збільшить дефіцит федерального бюджету США до критичних розмірів. Водночас план допомоги економіці підтримала низка визначних інвесторів, серед яких один з найбагатших людей планети Уоррен Баффет.

► ІРАК

Знову теракти в Багдаді

Не менш як 17 чоловік загинули внаслідок двох терактів, вчинених смертниками в Багдаді. Шахіди підірвали бомби біля двох шийтських мечетей, де віруючі відзначали закінчення місяця Рамадан. Перший теракт вчинено на півдні міста. Незабаром після цього на південному сході Багдада ще один смертник підірвав машину, начинену вибухівкою. Нагадаємо, у новій доповіді Пентагона про ситуацію в Іраку відзначається, що країна загрузла в «міжобщинний боротьбі за владу і ресурси», а безпека — хистка й нестабільна.

Підвищено тарифи на тепло та гарячу воду

Миколаївський міськвиконком підвищив тарифи на тепло та гарячу воду для населення. Зміна тарифів відбуватиметься в три етапи: почнеться з підвищення на 18 відсотків у жовтні і закінчиться збільшенням на 27% у грудні.

Як пояснюють енергетики, причина в тому, що НКРЕ встановила поетапне збільшення ціни на газ для електротеплогенеруючих компаній, відповідно зростають і відпускні ціни на тепло. Ще влітку були підняті тарифи для промисловості, тепер настала черга населення. Миколаївська ТЕЦ — один з головних постачальників тепла в Миколаєві, на її долю припадає близько 40% споживачів. Через підвищення тарифів генеральний директор ТЕЦ Олександр Шевченко прогнозує падіння рівня платежів:

— Це економічний процес, такий «стрибок донизу» спостерігається кожного разу, коли люди отримують звістку, що мають платити більше.

Спрацьовує і суто психологічний чинник, і реальний стан справ, адже доходи населення зростають повільно, а тарифи — в один момент. Але треба зазначити, що сьогодні наші абоненти розраховуються з нами на 97%. Бюджетні організації, підприємства — на 100%.

За словами Олександра Шевченка, Миколаївська ТЕЦ повністю готова до опалювального сезону. На підприємстві виконано необхідний обсяг ремонтних та підготовчих робіт, кошти, виділені на ці цілі, освоєні у повному обсязі. А от щодо відповідності нових тарифів рівню рентабельності, то директор ТЕЦ робить дуже обережні прогнози:

— Минулого року, коли ми захищали в муніципалітеті обґрунтованість нашого тарифу, нам 3% рентабельності, яку було затверджено, вистачило на два місяці. Після чого інфляція «з'їла» наше обґрунтування.

Наталія АБРАМОВА.

Заробили на людях з обмеженими можливостями

16 одиниць обладнання на суму більш як 600 тис. грн. недорахувалися правоохоронці під час перевірки Луганського навчально-виробничого підприємства, що належить до Українського товариства глухих.

Наприкінці минулого року для придбання нового обладнання і розширення виробничих потужностей це підприємство одержало з держбюджету майже 1,3 млн. грн. і половину цієї суми витратило з грубими порушеннями. Зокрема, правоохоронці та ревізори КРУ встановили недостачу 16 одиниць устаткування, в тому числі дорогого агрегата для виготовлення пластикових виробів. Його відсутність посадові особи пояснили тим, що в лютому він нібито зламався і відправлений на ремонт, хоча в документах зафіксовано, що на підприємство агрегат надійшов тільки в липні. До речі, в Луганській області лише кілька підприємств забезпечують роботою людей з обмеженими можливостями. Тому такі люди часто залишаються безробітними. А податкові та інші пільги, що їх держава надає підприємствам, які працевлаштовують таких громадян, часто використовують незаконно.

Алла АНТИПОВА.

Мінтранс попереджає

Без виділення з бюджету 10 мільярдів гривень завершити почате дорожнє будівництво буде проблематично

Фінансова криза у світі, хоча й побічно, але заважає реалізації великомасштабних проєктів в Україні. Як повідомив журналістам міністр транспорту і зв'язку **Йосип ВІНСЬКИЙ (на знімку)**, мінімальна потреба дорожнього комплексу країни в бюджетних коштах оцінюється в 10 мільярдів гривень. «Без додаткового фінансування зі спецфонду буде складно закінчити той заділ, який ми вже почали», — сказав він.

Міністр упевнений, що складна ситуація на зовнішніх фінансових ринках ускладнює залучення кредитів. «Ми шукає-

мо альтернативу, але це непросто. Без бюджетного ресурсу серйозних зрушень не буде», — вважає голова Мінтрансзв'язку.

Йосип Вінський зазначив, що нині реалізується декілька великих інфраструктурних проєктів. На цьому тижні він відвідав Донецьк для ознайомлення з перебігом будівництва злітно-посадочної смуги в Міжнародному аеропорту «Донецьк». Глава міністерства не схильний розглядати ці роботи лише як підготовку до проведення футбольного «Євро-2012». «Чемпіонат буде два тижні, а літати людям потрібно постійно», — підкреслив він.

Міністр задоволений будівництвом. «Через погану погоду відставання від графіка становить близько двох тижнів, але в листопаді ми маємо закінчити верхній шар», — сказав він. Загалом об'єкт здадуть до 1 червня.

Йосип Вінський позитивно відгукнувся і про підрядника робіт — донецьку компанію «Альтком». Він вважає, що це

ОФІЦІЙНО

Відповідно до домовленості між Міністерством транспорту і зв'язку та компанією «Альтком», усі будівельні роботи на злітно-посадочній смузі в Міжнародному аеропорту «Донецьк» мають завершитися до 15 листопада цього року за умови безперебійного фінансування. Про це заявив міністр транспорту і зв'язку України Йосип Вінський, повідомляє прес-служба Мінтрансзв'язку.

Водночас він відзначив, що 90 відсотків загального фінансування будівництва злітно-посадочної смуги здійснюється за рахунок державного бюджету. Також планується, що впродовж зими буде проведено всі необхідні роботи з технічного устаткування аеродрому.

Йосип Вінський повідомив, що наприкінці весни 2009 року повинна початися сертифікація нової смуги: «730 мільйонів гривень державних коштів заплановано на цей об'єкт. Гадаю, що ця злітна смуга буде краща в Україні».

найбільш потужна будівельна компанія в країні. Міністр не згодний з думкою, що це підприємство одержує підряди, в тому числі в інших областях, шляхом лобювання своїх інтересів. І підкреслив, що за ни-

ншнього уряду контракт підписується тільки з фірмами, які змогли виграти тендер.

«Що тут поганого, коли з ринку витісняють компанії, які не можуть робити те, що доручено, якісно й дешево, — це нормальна ситуація в умовах наявної жорсткої конкуренції», — впевнений Й. Вінський. За його словами, бюджет нічого не втрачає, тому що гроші виділяються ті самі, що й передбачено кошторисом, але за кращу якість роботи. При цьому все одно до робіт запрошують місцеві трудові ресурси, тому прихід фірм з інших областей не загрожує соціальною напругою в регіоні будівництва.

Вл. інф.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДОВІДКА

ТОВ «Дорожнє будівництво «Альтком» є однією з найбільших національних будівельних компаній, що має власну виробничу базу, мобільні асфальтобетонні заводи й понад 460 одиниць спеціалізованої будівельної техніки.

Раніше підприємство виграло тендери на будівництво автомобільних доріг Київ—Одеса, Львів—Краковець, Кіпті—Глухів—Бачевськ, першої в Україні автомагістралі Харків—Красноград—Перешепине, об'їзної дороги Бухарест—Південь у Румунії.

Ні про яку заміну Голови Верховної Ради не може йтися

Були «локомотивом», а перетворюємося на

ЗАПОРІЖЖЯ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

І все ж після кількарічної депресії 90-х промисловість стала набирати обертів, і в Україні заговорили про запорізький феномен. За динамікою економічного розвитку область і досі одна з кращих. У першому півріччі темп зростання обсягу промислового виробництва порівняно з відповідним періодом минулого року склав 11,5 відсотка. Це в півтора разу перевищує темп промислового приросту по Україні. А от селяни, м'яко кажучи, підвели — і без того убогий обсяг їхньої валової продукції, який за січень—червень склав 646,5 мільйона гривень, зменшився порівняно з аналогічним показником минулого року на 17,1 відсотка. Причому цього насамперед — жорстока й тривала посуха, але чи ж тільки вона одна?

Завдяки своєму величезному промислово-потенціалу область стала базовим регіоном України. На Запоріжжі випускають усі вітчизняні авіадвигуни й трансформатори, половину легкових автомобілів, виробляють майже весь первинний алюміній і титанову губку, більше чверті від сумарного обсягу електроенергії та близько 18 відсотків сталі й готового прокату. Цим би можна було пишатися, якби за останні два десятиліття економіка не зазнала таких втрат, що від них не вдається оговтатися й досі. Бо загинули не те що окремі підприємства — цілі галузі. Негативні структурні зміни в економіці перетворили область із розряду «локомотивів» на сировинний придаток інших країн. На жаль, це — суворі реалії. Скажімо, частка сировини в обсязі реалізованої за перше півріччя промислової продукції склала 62 відсотки.

Хоча брендом Запоріжжя з тридцятих років минулого століття незмінно є гребля Дніпрогесу та ківш «Запоріж-сталі», в радянську історію воно увійшло як

Дві третини від сумарного обсягу чорних і кольорових металів та сплавів виробляються на експорт.

місто машинобудівників. Адже питома вага продукції машинобудівного комплексу в 1990 році перевищувала 40 відсотків, а металургія — лише 26,8. Тепер же ця пропорція відтворилася з точністю до навпаки. А що таке наша металургія з її дідівським обладнанням і технологіями? Тим паче, що, не маючи сучасних прокатних станів, запоріжці переважно спеціалізувалися на випуску напівфабрикатів. Не випадково ж їхня продукція нині мало затребувана на внутрішньому ринку. Її просто нікому й нема на чому доводити до потрібних форм і кондицій. Тому дві третини від сумарного обсягу чорних і кольорових металів та сплавів виробляються на експорт. Закордонних споживачів це влаштовує, бо брудні в екологічному відношенні виробництва розташовані від них далеко. Але така спрямованість базової галузі регіону призвела до її залежності від світової економічної структури й практично виключає можливість стійкого розвитку. Тому-то власники металургійних підприємств і не зацікавлені вкладати в їх реконструкцію величезні кошти, витискаючи із старих смолукорень останні соки.

Агропромисловий комплекс теж переорієнтувався на виробництво сировини. Хоча, здавалося б, які підстави для тривоги? В області зібрали найбільший за всю її історію врожай ранніх зернових і зернобобових культур — майже 2,8 мільйона тонн. Але ж якщо глянути правді у вічі, то по-іншому бути й не могло! Бо після того, як своїми ж ру-

Запорізька область була утворена в січні 1939 року, хоча як адміністративно-територіальна одиниця має давнішу історію. Бо в 1920 році, коли Червона Армія готувалася до наступу на Крим, з'явилася така собі Запорізька губернія, котра після розгрому махновських загонів була ліквідована й повернулася в материнське лоно — до складу Катеринославської. Розташована в південно-східній частині України на чорноземних степовій зоні, межує з Херсонською, Донецькою та Дніпропетровською областями. Займає 27,2 тисячі квадратних кілометрів, що становить 4,5 відсотка території країни. Умовно область поділяється на три природно-сільськогосподарські зони: степову (50,8 відсотка площі), степову посушливу та сухостепову. Має два водозбірні басейни — Дніпра та Азовського моря, а за різноманітністю та багатством мінерально-сировинних ресурсів посідає одне з провідних місць серед регіонів.

Населення краю — трохи більше 1,8 мільйона осіб, що становить 4 відсотки від загальної кількості жителів України. Рівень урбанізації перевищує середній по державі й становить 76,2 відсотка. Дві п'ятих запоріжців проживають в обласному центрі, основний склад населення — українці. Росіяни становлять 28, а представники 130 інших національностей — близько двох відсотків від загальної чисельності населення.

При тому, що область забезпечує 7,3 відсотка від обсягу промислового й чотири від обсягу сільськогосподарського виробництва країни, вона має унікальні можливості для розвитку курортно-туристичної сфери. Це — й три сотні кілометрів узбережжя теплого Азовського моря, і лікувальні грязі та цілющі мінеральні джерела, і славновісна Хортиця, де тільки в Музеї історії Запорозького козацтва з початку року побувало понад 200 тисяч відвідувачів, і державний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила», що зберігає культурні пам'ятки, створені руками первісних людей десятки тисяч років тому, і багато-багато інших історичних об'єктів, котрі в роки незалежності стали національними святинями. По суті, область, яка за кількістю археологічних пам'яток посідає друге місце після Криму, ще тільки починає заглиблюватися у вивчення тасмниць своєї сивої минуштини. Причому не тільки тієї, що має слов'янські корені. Ось і нинішнього літа на березі річки Конки археологи розкопували засипане степовою пилюкою місто часів Золотої Орди. І, хоч наша історія була непростотою й суперечливою, думастся, навіть найновіші відкриття вчених уже не змінять іміджу краю, який здавна славився як земля воїнів і трудівників.

Сумувати через те, що хтось став черговим власником того чи іншого підприємства, мабуть, не варто, особливо коли це не стосується вас особисто. А щоб такі зміни не травмували психіку, законодавці подбали про конфіденційність такої інформації. За великим рахунком, державу мають цікавити не персоналії, а те, щоб підприємства давали продукцію, справно виплачували зарплату й наповнювали бюджети всіх рівнів. Та й пересічним запоріжцям від того, де живуть фактичні хазяї заводів чи супермаркетів, ні холодно ні жарко.

Але експансія бізнесових структур несе загрозу для тих підприємств, чия продукція є конкурентною або ж зовсім не цікавить нових власників. І, потрапивши в загребущі руки, вони безслідно зникають. Місцева преса до таких випадків проявляє великий інтерес, особливо коли йдеться про рейдерство.

Адже випадки незаконного захоплення чужої власності стали не просто систематичними, а набули масштабу цунамі. Що вже згадувати про якісь там гіпермаркети чи причали, котрі за неправомірними рішеннями судів відбирають у ошелешених господарів нахабні дядьки, котрі діють в інтересах певних фінансово-промислових груп, коли навіть така потужна виробнича структура національного значення, як ВАТ «Дніпроенерго», навесні цього року потрапила в облогу дніпропетровців!

Але буває, що підприємство гине в усіх на очах, а цього немовби ніхто й не помічає, і тоді виникає запитання: «Чому?» Саме так сталося з двома запорізькими молокозаводами, де під демагогію про реконструкцію поварварськи вирізали і відправили на металобрухт новісіньке технологічне обладнання з неіржавіючої сталі, потім — з м'ясокомбінатом, а кілька місяців тому доконали й ЗАТ «Запоріжжя-Млин». Характерно, що тотальна руйнація тваринницької

От і догралися. Через минулорічні обмеження експорту зерна заводарені елеватори не можуть прийняти на зберігання новий урожай, і його тепер за безцінь скуповують у господарствах трейдери. І хоча ця історія частково повторюється, наші урядовці не роблять з того жодних висновків, за що їм безмежно вдячні хитромудрі дядьки, котрі на селянському горбу вже давно приїхали в земний рай. От тільки тривати так довго не може, бо земля вже перебуває на грані виснаження, а село — вимирання...

Про регіональне суперництво та економічні загрози

Адаптувавши до сучасних умов відому фразу Миколи Гоголя, можна сказати, що Запоріжжя, крім поганих шляхів та низької громадської активності населення, має ще й специфічну біду — постійний тиск із боку сусідніх регіонів. Так склалося історично, що наші завжди «ходили» під дніпропетровцями, а правий берег обласного центру, нашіпигований офісами їхніх фірм, жартома називають передмістям Дніпропетровська. А зі сходу на область наступають донеччани, впевнено відвойовуючи позицію за позицією в місцевих бізнесових структурах.



галузі починалася саме зі знищення основних переробних підприємств, хоча цілком можливо, що це просто збіг обставин. Адже нові власники добре знали, що зарубіжні ринки для нашої тваринницької продукції не сьогодні, то завтра будуть втрачені, тож і квапилися нажитися на чужому горі. Та, на жаль, погані прикмети чомусь збуваються. Якщо сьогодні запоріжці їдять дніпропетровські ковбаси й курятину, завезені з інших регіонів сири й вершкове масло, то завтра, цілком можливо, їстимуть і чужий хліб. Бо так зване перепрофілювання головного млина вже боляче вдарило по населенню. Виробництво борошна та круп порівняно з першим півріччям минулого року в області скоротилося на 34,2 відсотка, а хліб став чи не найдорожчим в Україні.

Помирають від рук хапуг і промислові підприємства. Зокрема, така драма сталася на кілька разів перепроданому електродному заводу. Утім, як зазначено в пісні радянського композитора із запорізьким корінням, «отряд не заметил потери бойца»... А ось закриття нової марганцевої шахти обернулося соціальною катастрофою, що перетворила квітучий Степногірськ на містечко-привид. Для області відновлення роботи Таврійського гірничо-збагачувального комбінату має стратегічне значення, тому місцева влада не шкодує коштів на підтримання соціальної інфраструктури спортивного шахтарського селища. Тільки гроші йдуть, як вода в пісок, бо через політичну нестабільність в Україні зарубіжні інвестори швидко втрачають до комбінату інтерес.

У самому Запоріжжі точиться безперервна боротьба за володіння сировинними ресурсами, зосередженими за роки радянських п'ятирічок у балці Середній. Сюди металургійні підприємства вивозили свій шлак, а заодно — продукти невідалих плавок і навіть браковану продукцію. Але на рукотворний Клондайк уже давно наклали лапу впливові люди, які, здавалось би, не мають до Запоріжжя жодного стосунку. Бо разом з металургами, що формально розпоряджаються цим невимірним багатством і найголосніше кричать при кожному його черговому поділі, у розробці відвалів беруть участь комерційні структури з інших регіонів, причому деякі з них мають явно кримінальну підкладку. Тому багато крутих хлопців, наравившись на ще крутіших, поклали буйні голови у численних розбірках із автоматними пострілами. Як тут не пригадати безсмертне: «Люди гинуть за метал!»

А віднедавна боротьба за відвали набрала ще й політичних відтінків. Та, що цікаво, навіть серед представників помаранчевої команди у цьому питанні немає єдності. Бо кожен з нових «губернаторів», яких на Запоріжжі міняють зі швидкістю дамських рукавичок, починає свою діяльність із розгону структур, котрі плодяться, немов блохи, після «наведення порядку» на відвалах його попередником. А останнього разу за зльнення їхньої території від криміналу, а заодно — й за чергову чистку міліцейського начальства особисто взявся міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко. Але й він не може гарантувати, що подібне не повториться в недалекому майбутньому. Адже без чіт-

ко визначених державою правил розробки корисних копалин і техногенних родовищ усі ці потуги приречені на невдачу. Міліцейських генералів можна міняти до нескінченності, але ж відвали ще не вичерпані! І вони притягуватимуть напівлегальних копачів,

Характерно, що тотальна руйнація тваринницької галузі починалася саме зі знищення основних переробних підприємств.

Найграндіозніший довгобуд

Таку сумну назву через систематичне недофінансування з державного бюджету отримало будівництво мостових переходів через Хортицю в Запоріжжі. Розпочалося воно в серпні 2004-го й мало завершитися наприкінці наступного року, але з передбаченого мільярда 422 мільйонів гривень освоєно лише половину. Насправді ж їх потрібно набагато більше, бо за час будівництва ціни на металоконструкції та матеріали вже в кілька разів перевищили ті, що закладалися в кошторис.

Будівельники працюють самовіддано, не залишають об'єкт навіть у люті січневих морозів, але недостатнє фінансування постійно стає їм на заваді. «Найслабшою ланкою» будови виявився монтаж металокопалових конструкцій. Згідно з проектом, їх необхідно змонтувати 37,1 тисячі тонн, а вкладено лише 2,6 тисячі тонн. Бо все залежить від попередньої оплати замовлень. Піврічне відставання з виконанням замовлення відтягує строки завершення будівництва мостів на цілий рік, а монтажники відстали від графіка вже на два роки. Ось чому міська влада наполягає на тому, щоб уряд додатково виділив у нинішньому році 250 мільйонів гри-

вень, але це питання так і зависло через відсутність інтересу до стратегічного об'єкта в парламентаріїв, котрі відклали перегляд видатків з державного бюджету на осінь. Тому може статися так, як уже, до речі, було: обіцяні кошти дійдуть до будови в останні дні грудня, а на початку січня повернуться в Держказначейство тому, що не були освоєні в попередньому році...

Але такі «приколи» фінансистів цього разу обійдуться ще дорожче, бо будівельники вже почали піднімати над водою пілон (центральному опору висотою 165 метрів). Однак для того, щоб наступного року вони приступили до монтажу підвісного моста, потрібно оплатити замовлення на виготовлення в Дюссельдорфі вантів, тобто сталевих канатів, що утримуватимуть конструкції. А ще необхідно тимчасово перенести залізничні колії з розташованого поряд із будовою старого моста інженера Преображенського, щоб можна було зробити транспортну розв'язку. І на все це потрібні додаткові кошти.

На знімку: панорама будівництва вантового моста в новому руслі Дніпра.



сировинний придаток?

котрі мають покровителів у столиці, так само, як і покинуті шахти Донбасу та засіяні бурштином волинські ліси.

Прометей, котрий сам себе прикував до скелі

У стратегії соціально-економічного розвитку регіону до 2015 року, яку допомогли розробити канадські фахівці, головним пріоритетом визначено оздоровлення довкілля. Адже життя запоріжцям псуєть одні з найвищих в Україні рівнів техногенного навантаження на навколишнє природне середовище, виникнення зловиясних новоутворень у населення, хвороб крові та органів дихання, 50-відсоткове збільшення числа дитячих па-

ше 100 населених пунктів та близько 70 тисяч гектарів сільгоспугідь, гинуть заповідні лимани, розмиваються береги Азовського моря і Каховського водосховища.

Це, звичайно, далеко не всі напасті, що звалилися на багатотраждальну запорізьку землю, але й від них голова йде обертом. А найнебезпечнішими в екологічному плані є промислові комплекси Запоріжжя та Енергодара. До речі, маючи вдсятеро менше населення, ніж в обласному центрі, чий підприємства викидають в атмосферу понад 50 відсотків сумарного обсягу забруднюючих речовин, це місто виглядає справжнім монстром. На його частку припадає близько 40 відсотків шкідливих викидів. У тому — основна «заслуга» теплової електростанції, однак ще більшу потенційну небезпеку становить атомна. Хоч вона й славиться надійністю в роботі, це аж ніяк не зменшує соціальної напруги, бо населення від такого сусідства

СУМНА СТАТИСТИКА

Перевищення гранично допустимих норм у зоні житлової забудови у Запоріжжі за зваженими речовинами становить 46 відсотків, за двоокисом азоту — 35, фенолом — 53, фтористим воднем — 22, сірководнем — 34 і за сірководнем — 42 проценти. Певно, поряд із такою статистикою навіть сумнозвісний Везувій, котрий навіки поховав Помпеї, «відпочиває».

центрі кількість жителів скоротилася більш як на сто тисяч чоловік, а отже, йому тепер до мільйонника так само далеко, як до Києва рачки. Тому розмови про будівництво метрополітену в Запоріжжі стихли самі собою. Але ж політичні спекуляції навколо проблеми народонаселення продовжуються. Однак головний опонент нинішньої влади лукавлять: хто-хто, а вони достеменно знають, що суспільство «відкашлює» болячки, породжені тоталітарним режимом, — голodomорами, сталінськими репресіями, а ще — страшні втрати, що їх ми зазнали в роки Великої Вітчизняної війни. Про це, до речі,

не має навіть символічних пильг.

Саме ж по собі розміщення поряд теплової й атомної електростанцій уже є абсурдом, бо ідіки першої та водяні пари другої за певних умов утворюють леткі кислоти, які, потрапляючи в дощові хмари, випадають нам на голову. Крім того, на АЕС побудували сховище відпрацьованого ядерного палива, та найбільшим безглуздом є розміщення одразу шести ядерних енергоблоків, хоча ніде в світі поряд більше чотирьох не будують. А тут поповзли чутки, що керівництво «Енергоатома» хоче збудувати в



Село неначе погоріло...

Щороку обласна рада виключає зі списку населених пунктів до десятка малих сіл і хуторів, де розсіпалася від часу остання хата. Повне запустіння сільської глибинки — чи не найізразивніше місце Запорізького краю. Досить сказати, що один з найпотужніших індустріальних регіонів за рівнем газифікації населених пунктів посідає

останнє місце в Україні, і хоча за останнє десятиріччя у цьому відношенні було зроблено в кілька разів більше, ніж за всі роки радянської влади, до повної облаштованості ще далеко. А коли взяти до уваги те, що через сильну мінералізацію надр майже половина населення споживає нечисту питну воду, то чого ж тоді дивуватися тому, що

села поступово вимирають? Вчені підрахували: якщо на державному рівні не буде вжито кардинальних заходів щодо поліпшення умов та якості життя, через 20 років значна частина території Запорізької області перетвориться на безлюдну пустелю.

На знімку: цю хату вже ніхто не відбудує.

сяч тонн на рік. Але вже наступного року для більшості підприємств-забруднювачів були перенесені терміни виконання заходів. У результаті з 34 запланованих заходів виконано лише 15, причому дев'ять — із великим запізненням, і жоден не справив помітного впливу на екологічну ситуацію. Треба сказати, що в новому скликанні обласної ради депутатський корпус дружно накинувся на керівників промислових підприємств, посилалися штрафи за забруднення довкілля та судові позови. Та гаряча дискусія стала потроху затухати, і в листопаді минулого року обласна рада прийняла рішення, за яким програма виходу з екологічної кризи втратила часові рамки виконання. Більше того, підприємства-забруднювачі отримали гарантію, що їх не зупинятимуть навіть після кричущих порушень природоохоронного законодавства. Звісно, прокуратура таке рішення опротестувала, але нинішнього року облрада модернізувала своє «дитище», назвавши його «Програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки». Отже, криза минула? Не факт, бо постійні перевірки засвідчують протилежне, а Запоріжжя часто огортає такий смог, який серед дня не пробивають навіть фари автомобілів.

Зменшила оберти й державна екологічна інспекція. А що робити — промисловці мають і потужне лобі в обласній раді, і кваліфікованих юристів! До того ж, як показали численні дискусії в профільній комісії облради, попередня екологічна програма не враховувала ні великих затрат на здійснення природоохоронних заходів, ні світової практики, а в постанові технічних умов реконструкції застарілих заводів була відірвана від життя. То чи варто заради примарних ілюзій зупиняти підприємства, котрі наповнюють бюджет? Та й зі штрафами треба думати, щоб не перетворитися на унтер-офіцерську вдову, яка сама себе висікла. Бо так і вийшло: із 50 мільйонів гривень, котрі були вилучені в результаті фінансових санкцій стосовно підприємств-порушників, у обласний екологічний фонд повернулося аж 4,2 мільйона. Ось і шукають «золоту серединку» в стосунках з промисловцями.

І щось таки вдалося вирішити в інтересах міста та області. Принаймні, на «Запоріжсталі» нині ведуть реконструкцію аглофабрики, яка засипає червоною пилюкою запоріжців, а в недалекому майбутньому розпочнуть будівництво киснево-конвертерного цеху, що замінить мартепівський. Значний обсяг робіт з реконструкції газоочисного обладнання виконано і на «Дніпросталі» та деяких інших підприємствах. А в самому Запоріжжі, завдяки кредиту Європейського банку реконструкції й розвитку, навесні ввели в дію лівобережні очисні споруди каналізації, і вода в Дніпрі почистішала.

Курка, яка несе золоті яйця

Про ці проблеми не гірше від запоріжців знають і в столиці. Та ось біда — як тільки авіалайнер із черговим високим гостем, обминувши «лісячі хвости» металургійних гігантів, піднімається в захмарні висоти, обіцянки забуваються. Навесні побувала в області і нинішній Прем'єр-міністр України

Юлія Тимошенко, похвалила за «високу економічну культуру» і запевнила, що допоможе отримати додаткові кошти на будівництво мостів та вирішити питання щодо справедливого розподілу екофонду. Але, так і не розглянувши зміни до державного бюджету, народні обранці роз'їхалися на канікули, а потім західні регіони сколихнула небувала повінь. То ж тепер, звичайно, не до обіцяного.

Але запоріжці ніколи не ходили з просьтягнутою рукою, а коли щось і просять у центральної влади, то тільки зароблене своєю працею. Зокрема, за перше півріччя до бюджетів усіх рівнів з області надійшло 4 мільярди 183 мільйони гривень, що на 54 відсотки більше, ніж за відповідний період минулого року. І це — не міфічні гроші. Навчені гірким досвідом, депутати обласної ради не стали чекати, поки їхні старші колеги повернуться з канікул, і самі розподілили додатково зароблені 24 мільйони гривень на реалізацію соціальних програм.

Найбільші надії щодо відродження краю, звичайно ж, пов'язані з недавню прийнятою «Стратегією соціально-економічного розвитку області до 2015 року». Це дуже серйозний документ, і ним уже зацікавилися в інших регіонах. Бо йдеться не лише про грандіозний бізнес-план, розбитий на тисячі конкретних проектів, але й про своєрідну ідеологію поступу до європейських стандартів життя. Звичайно ж, таких коштів ні уряд, з яким відтепер доведеться співпрацювати на договірних засадах, ні сама область не мають, але вони є у потужних фінансово-промислових груп, котрі відразу ж оцінили майбутню вигоду для себе. Хто ж розумний обмине курку, яка несе золоті яйця? А саме таку репутацію має регіон-донор. Не випадково за обсягом вкладених в економіку інвестицій, у тому числі й зарубіжних, Запоріжжя посідає одне з перших місць в Україні.

Хоча стратегія діє всього кілька місяців, дуже потужно розвиваються туристична та курортно-рекреаційна інфраструктури, розпочалися підготовчі роботи з розробки трьох родовищ залізної руди і одного родовища природного газу, що дасть поштовх до соціального розвитку Приазовського, Приморського та Оріхівського районів. Дійшла черга і до вирішення проблем багатотраждального Степногірська. Після того, як було створене комунальне підприємство «Таврійський гірничо-збагачувальний комбінат», область домоглася того, щоб бездіяльне СП «Степногірськтехсервіс» позбавили ліцензії на розробку родовища марганцевої руди. Одразу ж знайшлися інвестори, готові вкласти 30 відсотків у статутний фонд новоствореного підприємства.

А як же бути з екологією, запитають читачі. Справді, проникнення в земні надра та будівництво металургійних підприємств безслідно для природи не минає. Але і шахти, і завод проектуватимуть зарубіжні фахівці відповідно до світових стандартів екологічної безпеки. До речі, в заквітченому Запоріжжі вже є одне таке підприємство, і більшість жителів області, побачивши його вперше, навіть не здогадуються, що воно металургійне.

Микола МАНЬКО.
Фото автора.



Куди ж вас подіти, квіти життя!

У 90-х роках навіть на центральному проспекті в Запоріжжі рідко коли можна було побачити вагітну жінку чи молоду маму з дитятком. Тепер же цю приємну картину спостерігаєш у кожному дворі. Хоча й розуміємо, що нарешті розквітло батьківством покоління сімдесятих—вісімдесятих років, це свідчить і про те, що люди стали жити краще, а в молоді з'явилася якась перспектива й віра в майбутнє.

Та, як кажуть, за що боролися, на те й напорилися. Місцева влада, котра не проти записати це явище до свого активу в проведений демографічної політики, виявилася не готовою до сплеску народжуваності. Відбувши декретні відпустки, молоді мами прагнуть повернутися на роботу, щоб утримувати сім'ю. Із цим у Запоріжжі — жодних проблем. Але влаштувати малюків у дошкільні заклади практично неможливо, бо число дитсадків у області скоротилося з 967 у 1995 році до 432 у 2008-му. Нині у черзі перебувають більше 8 тисяч малюків. Особливо гостра ситуація склалася в Запоріжжі, де колишні батьки міста та директори промислових підприємств продали або ж здали в довгострокову оренду дитсадки установам та комерційним структурам. І тепер хоч будуй нові, але бюджетних коштів не вистачає навіть на соціальне житло.

На знімку: добре, коли поряд є дідусь.

попереджали ще в середині вісімдесятих років минулого століття московські аналітики, тільки от у декого пам'ять виявилася короткою...

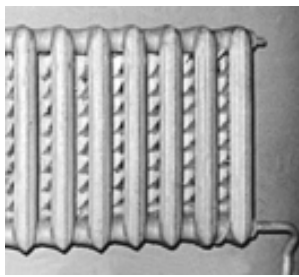
Офіційною мовою екологічна ситуація характеризується як кризова, що зумовлюється великою концентрацією потенційно небезпечних підприємств (за цим показником область входить до п'ятірки «лідерів»), перевагою ресурсо- та енергомістких виробництв, застарілими технологіями та великою зношеністю виробничого устаткування, неконтрольованим накопиченням відходів, низькою ефективністю очисних споруд та дефіцитом власних коштів підприємств і коштів екологічних фондів. Імовірність виникнення надзвичайних ситуацій дуже висока, що підтвердила нещодавня аварія на шламопроводі БАТ «Запорізький алюмінієвий комбінат». Потенційну небезпеку становлять і тверді побутові та промислові відходи, яких, за даними експертів, на 54 об'єктах розміщено близько 146,6 мільйона тонн. Полігони перевантажені й тріщать по швах, а на підприємствах щорічно утворюється більше 5,5 мільйона тонн непотребу. Крім того, періодично підтоплюються біль-

Енергодарі ще два ядерні енергоблоки, і народ уже не стерпів.

Треба сказати, що всі ці проблеми запоріжці добре знають, а не вирішуються вони тому, що така в нас держава. Ось недавно на розширеному засіданні колеги прокуратури області проаналізували стан додержання законності у сфері охорони атмосферного повітря, і картина вийшла дуже невтішна. Бо якість атмосферного повітря дедалі погіршується. Рівень його забруднення в населених пунктах є неприпустимим і небезпечним. Тільки з труб промислових підприємств Запоріжжя щороку вилітають майже 150 тисяч тонн шкідливих речовин, а техногенне навантаження на одного жителя складає 191,3 кілограма всілякого бруду. А є ж іще автотранспорт, отруйні викиди якого сягають 40 відсотків від обсягів промисловості, та інші стаціонарні джерела забруднення, зокрема котельні і димарі сільських хат, які здебільшого опалюються низькоякісним вугіллям.

У квітні 2002 року обласна рада прийняла програму виходу з екологічної кризи, якою було передбачено зниження шкідливих викидів у атмосферне повітря до 70 ти-

У Чернігові на два тижні раніше розпочався опалювальний сезон
(Укрінформ)



Центр підготовки сержантів ЗСУ
створено в Харкові (Укрінформ)

Це свято буковинці запам'ятають надовго

Саме тоді на виставці Укрфілексп-2008 відбудеться погашення марок

Свято буковинських поштовиків збіглося в часі зі святкуванням 600-річного ювілею міста Чернівці. З метою представлення на високому національному рівні визначних буковинців, історичних місць та подій, пов'язаних із нашим краєм, «Укрпошта» випускає в обіг філателістичну та поштову продукцію. З 3 по 9 жовтня 2008 року в місті над Прутом проходитиме XI Національна філателістична виставка «Укрфілексп-2008». Останніми роками випущено низку цікавих конвертів та марок, присвячених Чернівцям та області загалом, як-то поштові марки «Чернівецька область» та «1000 років Хотину», «Будинок Чернівецького державного університету», «Будинок Чернівецького обласного музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської» тощо. Як розповів директор Чернівецької філії «Укрпошти» Ярослав ЦЮПАК (на знімку), програма нинішньої виставки в Чернівцях буде насичена та різноманітна.



В її рамках урочисто презентують поштову марку «600 років від часу заснування Чернівців» з проведенням спецпогашення спеціальним поштовим штемпелем «Перший день». Відбудеться форум буковинців «Чернівці — серце Буковини», День юнацької філателії та продемонстровано можливості гелікоптерної пошти за маршрутом Чернівці—Хотин. Усі заходи супроводжуватимуться пам'ятними спецпогашеннями. Отож виставка викликала неабиякий інтерес серед філателістів багатьох країн Європи та Америки. Окрім зазначених поштових марок, випущено поштові конверти, де зображена чудова чернівецька архітектура. Усі марки та конверти, які запускають в обіг, буде погашено в місцях та в час, до яких вони приурочені, як-то Чернівецький університет, Чернівецький міжнародний аеропорт, Музей космонавтики та авіації. До організації філателістичної виставки, яка стане окрасою 600-річного ювілею Чернівців, доклали руку Міністерство транспорту і зв'язку України, УДППЗ «Укрпошта», Асоціація філателістів України та обласна дирекція «Укрпошти», на плечі якої лягла почесна місія увічнити ювілей західноукраїнського міста в поштових носіях.

ЦІКАВИЙ ФАКТ

Перша згадка про пошту у Чернівцях датована 1772 роком, а перший поштамт на однойменній Поштової вулиці (Поштгассе) відкрився 1 січня 1783 року, тобто 225 років тому. Першим поштмейстером став королівський військовий кур'єр Йоган Пауль Фогель. Регулярне поштове сполучення між прикордонними містами Австрії, Польщі, Румунії почало діяти від 1787 року за наказом імператора Йозефа II, який тоді сказав: «Слід наглядати, щоб дбайливо утримувався головний комунікаційний шлях між Семигородом і Галичиною, щоб був запроваджений поштовий курс двічі на тиждень зі Снятина на Чернівці і далі на Сучаву, Кимполунг, Дорну і Бистрицю».

Як розповідає місцевий історик, доцент Чернівецького національного університету Олександр Масан, за доби середньовіччя, коли край перебував у складі Молдавського князівства (яке з 1538 року входило

до Османської імперії), у відомстві чернівецького старости були три писарі-логофети, в тому числі один польський, котрі за певну винагороду могли написати листа. Крім того, серед старостинських службовців існував підрозділ, що складався з десяти кінних арнаутів на чолі з чаушем. Вони виконували поліцейні функції, проте використовувалися і як кур'єри: возили донесення та депеші до столичних Ясс та інших міст, а також у сусідню Польщу. Чернівецькі міщани могли (знову-таки за певну винагороду) передавати з ними листи, посилки тощо.

Коли після Полтавської битви 1709 року на території Молдавського князівства, в тому числі в Чернівцях, розташувалися шведські війська, вони встановили регулярний кур'єрський зв'язок з Бендерами, де перебував король Карл XII. Під час російсько-турецької війни 1768—1774 років, коли на Буковині стояло царське військо, в Чернівцях та інших населених пунктах краю почали діяти поштові станції. В одному російському документі 1772 року зазначено, що жителі села Молодія (належало Путнянському монастиреві і налічувало 128 дворів), крім двох умблаторів, двох арнаутів і 16 «вдових баб», виконують державну повинність — «содержат чернауцкую почту». Тобто молодіївські селяни забезпечували її вівсом, сіном, водою, дровами, ремонтували стайню тощо.

Найближча до Чернівців поштова станція (на шляху до Ясс) розташовувалася у Мольниці, поблизу Герци. Остання входила до Чернівецького цінуту (повіту) і мала лише 10 дворів. Натомість у Мольниці було 47 дворів і всі селяни виконували державну повинність — утримували поштову станцію. Така сама повинність лежала й на селянах Строїнців (Строєшть). Це село мало 28 дворів і належало поміщикам Волчинським. Строїнці розташовані поблизу Мольниці, але на лівому березі Пруту. В документі 1772 року про строїнчан сказано, що «все оные содержат почту в Молнице». Неподалік на Пруті був міст, мабуть, наплавний, тобто лежав на човнах. За ним доглядали селяни з Бо-

ян, якими володів пагарник (князівський чашник) Олександр Некулче. Про боянських селян сказано у згаданому документі, що «все оные содержат состоящий при оной же деревне мост и уволены от всех податей». Одне слово, влада турбувалася про поштовий зв'язок і шляхи сполучення, хоча їхнє утримання забезпечувалося феодалними методами — селянською працею.

На початку вересня 1774 року Буковину зайняло австрійське військо. Зміна політичного режиму призвела до припинення діяльності поштових станцій. Австрійці спочатку користувалися лише військово-кур'єрським зв'язком, який з'єднав Чернівці зі Снятином та містами в Семигороді (Трансільванії). Вряди-годи ним передавалася й цивільна кореспонденція. Перший голо-

ви, яка під час злив і річкових повеней була цілковито відрізана від цивілізованого світу. Першу постійну пошту в Чернівцях створено з приватної ініціативи Йогана Пауля Фогеля. Він походив із Відня і служив у Чернівцях як військовий кур'єр, а після закінчення служби працював канцеляристом у військовій адміністрації Буковини. 1781 року він придбав ділянку землі в єврея П'юме за 38 флоринів, а наступного року прикупив ще й сусідню за 42 флорини 30 крейцерів у того самого єврея. Ця об'єднана ділянка розташовувалася посередині правої сторони вулиці, яку пізніше називали Мучною (Мельгассе), а потім — Поштовою (Поштгассе), на місці будинку під номером 4. На придбаній землі Фогель спорудив будинок і стайню.

Найдавніший план Чернівців 1787 року та пояснення до нього (протокол комісії ротмістра Й. Пітцеллі) свідчать, що діяльність Й.П. Фогеля була пов'язана від самого початку з пізнішою Поштовою вулицею. Зокрема, вже будучи чк. поштмейстером, він викупив через суд як виморочне майно ще один будинок із землею за 289 флоринів, розташований на розі тієї самої вулиці і нинішньої Центральної площі, якої тоді ще не було. Тобто будівля займала частину теперішнього майданчика зліва від пам'ятника Т. Шевченку.

На початку 1783 року до міста прибув директор картографічного відомства Й. Будін-



Марка, приурочена до 600-річчя Чернівців, яка буде погашена в рамках філателістичної виставки.

ва військового управління Буковини генерал-майор Габріель фон Сплєні передав до Відня пропозицію створити в краї систему поштових станцій. Однак надто поганий стан доріг не дав змоги втілити її в життя. До речі, саме з цієї причини центром управління стали Чернівці, а не Сучава, де австрійці планували розташувати свої адміністративні органи. Через те, що наше місто розташовувалося ближче до Галичини, звідки австрійські військові частини отримували боєприпаси та інше військово майно, військово управління вирішило зостатись у Чернівцях, а не переїжджати до Суча-

ський, який записав, що «тільки недавно було створено постійну пошту в Чернівцях». З неї відправлялася кореспонденція до Снятина двічі на тиждень — по середах і неділях «рівно о другій годині». Зазвичай її возили верхи кінні поштарі, бо такий спосіб транспортування відносно незначної кількості кореспонденції в умовах бездоріжжя і періодичного руйнування дерев'яних мостів на річках був найефективнішим. Крім того, пошта Фогеля повинна була виконувати функції поштової станції, забезпечуючи перекладними кінними карети, які перевозили пасажирів. Однак поштові карети їздили рід-

ЦІКАВИЙ ФАКТ

Наприкінці XVIII — у першій половині XIX століття керівники установ і закладів зазвичай мали квартири там, де працювали. Директор гімназії із сім'єю жив у приміщенні гімназії, начальник тюрми — в тюрмі (!), бургомістр — на третьому поверсі ратуші. Отже, відповідно до духу часу завідувач пошти просто мусив мешкати при ній або десь поряд. Звичайно, відкриття цієї установи було подією, на яку звернули увагу сучасники.

ко, мабуть, лише тоді, коли набиралась достатня кількість бажаних подорожувати. Адже великі землевласники, купці, підприємці мали власних коней, а чиновникам їх надавали громади та домінії (помістя). І все ж у краї існувала мережа поштових станцій, яка перебувала під наглядом військових властей і обслуговувала передусім військових. Згаданий Й. Будінський, який сам був офіцером-картографом, зазначав, що «станції, де замінюються перекладні коні, доглядаються якнайкраще. На кожну призначено писаря і двох або чотирьох прислужників. На милу платиться за кожного коня 4 крейцери, від чого писар, який є рядовим солдатом 2-го гарнізонного полку, одержує як винагороду 1,5 кр. за кожного коня на 2 милі, але за це повинен купувати кінську упряж. Решту одержують поштові прислужники разом з річною платнею від 8-ми до 12-ти флоринів».

Справді, 1787 року було відкрито регулярне поштове сполучення із Семигородом, яке обслуговували поштові станції у Тарашанах (Терешенах), Сереті, Сучаві та низці сіл Південної Буковини. Кінні поштарі Фогеля везли кореспонденцію з Чернівців у Серет, а далі її експедирували місцеві поштарі. Щоправда, взимку зв'язок у цьому напрямку часто переривався — гірські дороги ставали непрохідними через снігові заноси. Приблизно тоді ж було налагоджено доставку кореспонденції з Чернівців у Залішки. Нерідко поштмейстер Фогель виконував і спеціальні доручення. Зокрема, в серпні 1788 року на Буковину прибув архієпископ Франц із наміром відвідати австрійське і російське війська, які тримали в облозі тоді ще турецький Хотин. Фогель мав надати «вісім добрих спокійних вишколених і запряжених коней та чотирьох чисто влягнених, взутих у чоботи, з батогами, а не дрючками, їздових». Уранці 14 серпня вони відвезли архієпископа і його свиту до Топорівців, звідки вже інші коні та їздові доставили високих гостей до Хотина.

Насамкінець варто зазначити, що загальний баланс поштового зв'язку на Буковині наприкінці XVIII — на початку XIX століття був від'ємним. Держава мусила його дотувати на суму 1100—1200 флоринів на рік. Причина цього полягала в майже суцільній неписьменності населення Буковини, яке не користувалося поштовою зв'язком і не передплатувало періодичних видань, яких, зрештою, і не було.

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

Право на землю: ілюзії та реалії

ТОЧКА ЗОРУ

Відтоді як в Україні «узаконена» приватна власність на землю, ЗМІ (радіо, телебачення, преса) постійно утовкмачують громадськості облудну ідею про можливість отримання землі у власність кожним громадянином України і що таке право начебто забезпечується Конституцією України, зокрема статтями 13, 14, і 41, а також ст. 116 і 121 Земельного кодексу. А декому із захисників чинного земельного законодавства справді здається, що «конституційне право кожного громадянина на землю» можна успішно реалізувати, якщо землю «справедливо» поділити.

Як унікальний і нічим незамінний продукт Природи, до того ж обмежений за своєю наявністю, і як біологічне середовище для проживання та засіб для здійснення господарської діяльності, земля справді належить усім людям, які її населяють. Проте цей факт аж ніяк не означає, що кожна людина з власної волі може «привласнити» навіть шматок землі. Неможливо, наприклад, поділити територію України між усіма її громадянами, оголосивши кожного з них власником земельної ділянки, яка в середньому припадає на одного жителя країни (1,3 га загальної площі або 0,7 га ріллі).

Тому приватна власність на землю має місце лише там, де вона є для одних і де її немає для інших. Споконвіку це ганебне явище нав'язується через насильство, обман, прийняття несправедливих, грабіжницьких законів. Як, наприклад, сьогодні в Україні одні громадяни (меншість) «привласнили» майже половину території країни, тоді як інші (абсолютна більшість) залишилися ні з чим. Хоча, якщо вже на те пішло, цілком логічно запитати: навіщо взагалі громадянину «привласнювати» хоч клептик землі?

Варто, однак, нагадати, що до 1992 р. наші громадяни навіть гадки не мали, що присадибні, дачні, гаражні ділянки, як і земля, навіщо закріплена за колгоспами, радгоспами, фабриками, заводами, комунальними господарствами тощо, не є їх власністю, що вона чужа, або взагалі «нічия», і що їй до різку треба «приватизувати», бо так, бачите, комусь у «верхах» спало на думку. Тоді кожен суб'єкт господарювання володів землею як своєю власністю, «пестив» її, як умів і хотів, але без права продажу і застави, тому в людей не виникало бажання віддати землю в оренду чи продати «для отримання якого-небудь прибутку». І це справедливо, бо «прибуток» від землі належав суспільству, тому в земельних відносинах панувала злагода, чого не скажеш про нинішній їхній стан, коли земля перетворюється на об'єкт бізнесу, шахрайства і жорстокої спекуляції заради наживи.

У нашій державі так уже повелося, що вольові рішення владних структур досить часто брали гору навіть над здоровим глуздом, не кажучи про науково обгрунтоване розв'язання тієї чи іншої проблеми. Це сталося і з земельною реформою, яку затіяли всупереч волі народу.

Головна помилка землереформаторів — у ігноруванні ними того факту, що земельна власність в умовах товарного виробництва набуває економічного сенсу лише через привласнення земельної ренти, яка є продуктом суспільної праці (частиною додаткової вартості), обумовлена природною властивістю землі, рівнем розвитку місцевої інфраструктури, місцем розташування конкретних ділянок, густотою населення та іншими чинниками. Йдеться про четвертину, а то й третину вартості виробленого продукту, тобто про величезний фінансовий ресурс, який або сприятиме розвитку економіки, або, навпаки, дестабілізує його, якщо рента стане джерелом накопичення приватного капіталу.

То кому насправді має належати право на дохід від земельної ренти: державі, приватному землевласнику-лихварю, землеробу-виробнику чи ще комусь? Правильна відповідь на це запитання з'явилася 100 років тому в результаті дискусії між політичними партіями Росії. Найвдалішим видається Селянський наказ есерів Державній думі (1907 р.), за яким право приватної власності на землю скасовується назавжди і вся земля (державна, удільна, церковна, приватна тощо) відчується безплатно, пе-

реводиться у народне надбання і передається господарям, які обробляють її власною працею, з вилученням доходу, викликаного природною властивістю землі (земельної ренти), на суспільні потреби.

Положення есерів про земельну ренту, яка вилучається від усіх землекористувачів і направляється в розпорядження місцевих громад на суспільні потреби, безсумнівно, є найвидатнішим досягненням людського інтелекту в розв'язанні проблеми землі як власності. Тому й система землекористування в РСР була кращою з усіх, що пережило людство за свою історію. Про це нам вчасно (листопад, 1991 р.) нагадали у відкритому листі до М. Горбачова 25 видатних вчених (серед них — три лауреати Нобелівської премії в галузі економіки) і п'ять провідних спеціалістів департаменту сільського господарства США. «Є побоювання, — писали вони, — що ви можете піти нашим шляхом (узаконити приватну власність на землю. — В. К. і В. Я.), дозволивши приватному сектору привласнювати більшу частину земельної ренти... Важливо зберегти суспільну власність на землю, щоб земельна рента була джерелом державних доходів... Заради ефективності, справедливості всі землекористувачі повинні щорічно платити земельну ренту місцевим властям у розмірі, що відповідає поточній рентній вартості землі, якою вони користуються».

У листі наведено п'ять доказів неприпустимості продажу землі державою, включаючи продаж з аукціону, оскільки левова частка доходу завжди дістанеться приватному сектору, хоча за правом справедливості земельна рента скоріше належить майбутнім поколінням, ніж сучасному.



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (із архіву «Голосу України»).

Теза про земельну ренту: «Як надлишковий дохід, викликаний природними властивостями землі і рівнем розвитку українського народу, інфраструктури, і як власність українського народу, земельна рента спрямовується в місцеві бюджети від усіх землекористувачів і використовується для фінансування соціально-економічних програм місцевих громад з відрхуванням частини диференційованого рентного доходу до державного бюджету на суспільні потреби».

Однак керівництво незалежної України не тільки не прислухалося до цих ширих порад американців, а навпаки, вирішило здивувати світ і зтягнути власний народ в авантюру з приватизацією землі. Відвертою аферою, зокрема, є навмисне невключення в закон поло-

ження про земельну ренту. Йдеться, передусім, про статтю 13 Конституції України, яка за змістом нагадує положення знаменитого «Декрету про землю» (1917 р.) з тією лише різницею, що в ній відсутня теза про земельну ренту: «Лишки доходу від кращих ділянок направляються в розпорядження місцевих органів влади».

Ігнорування земельної ренти законодавцями зробило статтю 13 юридичною фікцією (жодне з її положень не діє) і тим самим відкрило шлях до появи антинародних, злочинних земельних законів — статті 14 Конституції України, Земельного кодексу України, указів Президента, постанов уряду тощо. Сам закон стає провідником зла, бо відбирає від народу і держави земельну ренту із заповнянням величезної шкоди економічній безпеці країни. Досить сказати, що через приватизацію землі державний і місцеві бюджети щорічно недобирають десятки мільярдів гривень земельної ренти, яка осідає в кишенях приватних осіб та різних корпоративних і фі-

Екс-міністр юстиції США Ремсей Кларк: «Приватизація державних земель майже завжди приносила вигоду багатим і позбавляла решту суспільства прибутків. Це звичайна вереслика крадіжка: відбирають від народу і віддають багатим...»

нансових структур.

Характерно, що при пануванні приватної власності на землю ніякі закони і підзаконні акти не можуть зупинити розкрадання земельної ренти. Саме через це автори листа до М. Горбачова, хоча й були переконливими захисниками капіталізму і приватної власності як такої, все ж на весь світ заявили протест приватній власності на землю як злу, яке лише шкодить розвитку економіки. Осудив приватизацію землі й екс-міністр юстиції США Ремсей Кларк: «Приватизація державних земель майже завжди приносила вигоду багатим і позбавляла решту суспільства прибутків. Це звичайна велика крадіжка: відбирають від народу і віддають багатим...» (з виступу на конференції у Москві 21 травня 1996 р.).

Визнані мудреці минулого (К. Маркс, Л. Толстой, М. Грушевський) порівнювали приватну власність на землю з правом власності на людину — раба. Обстоювали ідею суспільної власності на землю І. Франко, М. Туган-Барановський, В. Вінниченко, У. Черчилль. Господь теж сказав Мойсею на

рента? Складається враження, що керівництво державою і наукою, по-перше, не усвідомлює сутності землі як власності, бо не розрізняє приватної власності взагалі та приватної власності на землю зокрема, і, по-друге, йому байдужа доля українського народу, його майбутнє.

Якщо навіть земля ніколи не буде надаватися, але збережеться право приватної власності на неї, то місцеві громади все одно втраять її як власність, бо вона стане власністю сторонніх осіб через «спадщину», обмін та всілякі махінації. Введення ж «цивілізованого ринку землі», на чому наполягає керівництво державою і наукою, лише прискорить процес втрати землі й земельної ренти українським народом. Тоді найцінніше наше багатство стане власністю тих, хто має більше грошей, що й буде кінцем так званої «земельної реформи».

Тому від імені патріотів України ми вимушені звернутися безпосередньо до Українського народу в особі місцевих органів самоврядування, оскільки саме вони, згідно зі ст. 13 Конституції України, є суб'єктами права власності на землю. На наше переконання, лише місцеві органи влади (сільські, селищні та міські ради) здатні організувати ефективне використання землі в межах закріпленої за ними території, зокрема: наділяти землею господарів-виробників на правах постійного володіння; вести кон-

троль за використанням ними землі, не втручаючись у їхню діяльність, якщо вона не суперечить нормам; надавати їм фінансову допомогу на природоохоронні заходи; збирати плату за землю згідно із Земельним кадастром з відрхуванням диференційованої частки ренти в державний бюджет; спрямовувати ренту за призначенням на соціальні та інші суспільні потреби.

Громадськість зрештою повинна добитися від Верховної Ради України введення в статтю 13 Конституції тези про земельну ренту: «Як надлишковий дохід, викликаний природними властивостями землі і рівнем розвитку місцевої інфраструктури, і як власність українського народу, земельна рента спрямовується в місцеві бюджети від усіх землекористувачів і використовується для фінансування соціально-економічних програм місцевих громад з відрхуванням частини диференційованого рентного доходу до державного бюджету на суспільні потреби». Тим самим втрачає сенс право приватної власності на землю, бо при вилученні до бюджету ренті земля не може виконати функцію ні товару, ні капіталу, тобто ні інвестори, ні товаровиробники не можуть збагачуватися за рахунок ренти, крім тієї її частини, що створюється в процесі особистої їх діяльності. І це воістину справедливо, бо, як писав знаменитий українець М. Туган-Барановський, «земля належить суспільству, а нетрудове володіння землею не має ніякого виправдання».

Вилучення земельної ренти в місцеві бюджети, а не в кишені приватних осіб, потрібне для того, щоб села і міста багатіли, щоб людям у них краще працювалося і жилося. Тільки використання земельної ренти на суспільні потреби забезпечує конституційне право кожного громадянина на землю, а не «справедливий» (точніше — безглуздий) розподіл землі між усіма громадянами у приватну власність.

Щоб не втратити останнє і найголовніше — Землю, а з нею свою державність і незалежність, духовність і культуру, треба всім загалом народу нашої держави захистити землю від великого пограбування, яке нині відбувається в Україні, — не в лихоліття війни, а в зовсім мирний час.

Місцеві ради як органи територіального самоврядування і справжні господарі на землі від імені народу повинні поставитися до неї не як до товару, який можна вигідно продати і миттєво «збагатитися», а як до основного і вічного нашого багатства, яке справді безмежне, але за умови ефективного використання землі як об'єкта господарювання. Це сприятиме зростанню земельної ренти і використанню її виключно на громадські та інші суспільні (державні) потреби. Тоді добро візьме гору над злом і майбутні покоління лише дякуватимуть нам за це благородство, а не проклинатимуть.

Василь КЛЮЙ,
учасник бойових дій у ВВВ, лауреат Державної премії України, заслужений працівник сільського господарства, почесний академік УААН, професор НАУ;
Василь ЯРМОЛЕНКО,
доцент НАУ.

У КОМІТЕТАХ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Депутати
за розширення
автономії

Комітет з питань науки і освіти рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до чинних законів щодо автономії національних вищих навчальних закладів. Члени комітету переконані, що розширення автономії ВНЗ створить більш сприятливі умови для їх розвитку, підвищить рівень доступу до вищої освіти.

Згідно із законопроектом національний вищий навчальний заклад самостійно визначатиме форми навчання, програми, навчальні плани, власну академічну структуру, укладати з органами державної влади і місцевого самоврядування договори про цільову підготовку фахівців, визначати розмір плати за навчання на контрактній основі, встановлювати і присвоювати вчені звання доцента чи професора ВНЗ.

Парламентарії вважають, що бюджетне фінансування національних навчальних закладів передбачатиметься окремим рядком у державному бюджеті.

Крім того, згідно з проектом закону вуз зможе самостійно розпоряджатися грошовими надходженнями, відкривати поточні та депозитні рахунки в банках тощо.

Вл. інф.

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Затверджено нові
умови прийому
до вузів

Міністр Іван Вакарчук на нещодавній прес-конференції відзначив, що вперше умови прийому до ВНЗ затверджено у вересні (минулорічні — лише в лютому). До першого листопада кожен ВНЗ має прийняти правила прийому, зовнішнє незалежне оцінювання відбудеться в травні.

Воно, як повідомляв «Голос України», проводитиметься з восьми предметів, замість одинадцяти. До переліку ЗНО додали іноземні мови на вибір — англійську, німецьку, французьку та іспанську. Тест з іноземної складатиметься з трьох частин: аудіювання, письма, читання і проводитиметься в один день.

Вищі навчальні заклади, які здійснюють підготовку фахівців з мистецтва, архітектури, фізичної культури, журналістики мають право проводити творчі конкурси, але їхня програма повинна бути затверджена за чотири місяці до початку прийому документів. «Творчий конкурс буде там, де є творчі професії», — підкреслив міністр.

УРОК ПОЕЗІЇ

Улюблена професія

*Мабуть, усім відомо,
Що вчитель підсвідомо
Про відпочинок мріє,
Його надія гріє,
Що знайде він годину
Для себе, для родини,
Що скоро (можє, завтра...) Від піде до театру,
А перед сном, хоч в ліжку,
Він починає книжку...
А вранці, після кави,
Було б йому цікаво —
Ви тільки не дивуйтеся —
В спортинне одягнутись
І мчати, щоб аж жарко,
Доріжкою по парку,
А потім — ще й зарядка.
Здоров'я щоб в порядку
Було на довгі роки.
Коли б не ті уроки...
Без них він не існує,
Без учнів він сумує,
І навіть ті, мучителі,
Теж любі для учителя,
І на дозвіллі знову
Про них усі розмови.
Що за професія така —
Нервова начебто й важка,
А ти без неї — вже не ти...
Дзвінок. Час на урок іти.*

Віолетта ДВОРЕЦЬКА,
заслужений вчитель України.
Київ.

Яблука від директора

СВІТЛИМ РЯДКОМ



Свої перші кроки у країну Знань я почав у відомому нині центрі лемківської культури — селі Гутисько. Тамтешню початкову школу з 1946-го очолював Михайло Кос — переселенець із Польщі, чудовий організатор і вчитель від Бога. Очевидно, він сповідував принципи Макаренка, бо не я один запам'ятав, як Михайло Васильович «глушився» над пальцями однокласників, які лінилися писати. Вони, між іншим, і досі з вдячністю згадують наставника, що таки домігся свого: випускники його школи йшли у дев'ятирічку суцільного Підвисокого з неабиякими навичками, які в подальшому житті дали змогу їм не пасти задніх.

Нещодавно там сердечно вітали випускників 1958 і 1968 років. Неабияке, зазначу, навантаження витримали вчительський і дитячий колективи. Найбільше, звісно — директор дев'ятирічки Тамара Семеген.

Світ тісний: Тамара Іванівна — онука Михайла Васильовича. Єдина з родини, хто пішов його стежиною. Іде достойно, впевнено.

Вступала до Тернопільського педуніверситету ледве не з-під палиці. У її мами характер дідуся, разом із батьком вона «зорентувала» доньку на учительську зірку.

— Про що не шкодую і вдячна їм, — зізнається випускниця факультету українсько-польської філології. — А остаточно зрозуміла, що шлях обрала правильний на практиці після четвертого курсу. Проходила її в Бережанській гімназії, яку закінчувала свого часу. Допомогали не тільки рідні стіни, а, зрозуміло, рідні вчителі. Зокрема, «мовник» Марія Висоцька.

Вона на показових уроках демонструвала свою високу майстерність, а Тамара жадібно ловила кожне слово наставника, кожен її рух. Втім, із своєрідним стилем викладання Марії Михайлівни практикантка мала змогу ознайомитися ще в 9—11 класах, в яких вчителька навчала української мови. Залишалося запозичити найкраще і виробити свій стиль. За дев'ять років учителювання це вдалося. Сьогодні

ніхто не скаже, що Тамара Іванівна — це та симпатична, чемна учениця, що лила слюзи перед кожним екзаменом.

Нинішні негаразди навколо — іспити для директора багатьох складніші, але і з ними вона справляється. Зі слюзами чи без — знає лише Тамара Семеген. Їй тільки відомо, до кого, скільки разів треба зателефонувати, сходити, з'їздити; де лагідно усміхнутись неповторною усмішкою, а з ким заговорити мовою з присмаком металу...

Та результати успішної дипломатії і менеджменту — у класах, котельні, саду, спортзалі, на території Підвисоцької ЗОШ І—ІІ ступеня.



СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Шкільний романтик



На подвір'ї Олексія Поспелова, директора Богданівської школи (на знімку), пасіка з 20 вуликів. Про його пристрасть до бджільництва відомо всім.

— Чи не данина політичній моді? — запитую жартома.

— Я почав розводити бджіл років вісім тому, — відповідає, ніяковіючи, Олексій.

Отже, у кон'юктурі не дорікнеш. Про бджоли він може розповідати довго, але досить цікаво.

— Фактично світ бджіл — це міні-світ людей, — каже він. — Є лідери, трудівники, є й трутни. Хоча, мабуть, у бджіл більше порядку...

Відмінник освіти України, Олексій Поспелов працює директором 13 років. Згадує: коли прийшов у село, жажнувся. Ні доріг, ні нормальних умов для вчителювання. Але в кишені — розподіл Миколаївського педагогічного інституту, поруч дружина Людмила, з якою цей інститут закінчив.

Олексій бере участь в археологічних розкопках, які проводить у Богданівці Інститут археології України. Пишається — знайшли на території села артефакти періоду пізньої бронзи.

Крім учителювання — безліч господар-



ських турбот, активна громадська діяльність. Двічі обирали його депутатом сільської та районної рад. Але коли виборча система відійшла від особистостей на догоду партіям, з політики пішов.

Нині у Богданівській школі навчаються 243 учня, щорічно їх число збільшується, що не може не радувати директора. Час думати про реконструкцію ЗОШ. Плани з цього приводу в директора серйозні.

— Добудовуватимемо другий поверх. Але найголовніше — у новій школі обов'язково буде свій «Зимовий сад!» Я вже все продумав. Це буде велика світла зала з величезними, від стелі до підлоги вікнами. І море квітів, дерев, кущів. Уявіть, все це квітне цілорічно. А які тут цікаві уроки можна проводити! Проект схвалено в районі.

Планує Олексій Поспелов побудувати в школі спортзал із сучасним устаткуванням та їдальню просто неба.

Райдужні мрії директора поділяють не всі. Але Олексій — оптиміст. Ще два роки тому мало хто вірив, що школа одержить автобус. Дали. Не було комп'ютерів? Сьогодні їх вдосталь. До того ж лише торік отримали дев'ять новеньких. Інтернет? Будь ласка.

— Взагалі, останнім часом, — визнає директор, — сільські школи влада не кривдить. Але потрібно самим бути активнішими, ініціативнішими.

Олена МИКОЛАЄВА.
Доманівський район Миколаївської області.

«Обличчя» школи вельми привабливе і «світиться» євро-ремонтм окремих приміщень; «пахне» борщем з овочів, вирощених школяриками; приманює комп'ютерами (спонсорськими, бо державні ще десь в дорозі) і диво-залом як для провінційної школи, де всі зручності, що називається, на подвір'ї. Усе робиться, аби сільські школярі не відчували різючої, як було, різниці з міськими. Разом з колегами на гарній базі, до створення якої держава залучається, м'яко кажучи, вкрай недостатньо 63 учням дають максимум — добротні знання. Цього прагнув і мій перший директор Михайло Кос, який запам'ятався не лише макаренківськими методами виховання, а й запашними гарячим чаєм і яблуками серед зими з власного саду...

Нинішнім вихованцям школа закарбується в пам'яті не лише яблуками. «Не той тепер Миргород...». До Підвисоцької дев'ятирічки ходять (їздять) діти з п'яти сіл, у тому числі десятеро з Гутиська. У регіоні триває «війна» за кожного першокласника, її виграє, як на мене, Підвисоцька ЗОШ. Аналіз процесу дітонародження дає підстави сподіватися на оптимістичне завтра. Будуть першокласники — не зникне школа (у Гутиську, скажімо, завдяки сумлінним батькам вона відродилася і живе), збережеться село. А в ньому «сіячі розумного, доброго, вічного». Доречно згадати, що молодята, народивши діток, поставили перед владою питання руба: потрібна школа! Вона сім років стояла німим докором дорослим, що не дбали про майбутнє. 2002 року початкова школа прийняла вихованців. Віршальною в її відродженні, вважаю, була згода Ольги Пилипчак очолити заклад. Ольга Степанівна живе за чверть кілометрів, добирається, як і її колеги Зоряна Куцибала і Оксана Женчак, попутним транспортом. Не наїздишся за свій кошт (до речі, Тамара Семеген добирається на роботу за 15 кілометрів), але для учителів такі «дрібниці» майже нічого не важать. Як і для держави, якій часто за «спасибі» у кращому випадку віддають енергію, сили істинні патріоти.

Що їм допомагає постійно бути на висоті? Любів до дітей? Так! Любів до професії? Безумовно. Широ бажаю, щоб у них завжди були вдячні учні, які пам'ятатимуть запашні яблука із директорського саду.

Віршальною в її відродженні,

Ольга Степанівна живе за чверть кілометрів, добирається, як і її колеги Зоряна Куцибала і Оксана Женчак, попутним транспортом. Не наїздишся за свій кошт (до речі, Тамара Семеген добирається на роботу за 15 кілометрів), але для учителів такі «дрібниці» майже нічого не важать. Як і для держави, якій часто за «спасибі» у кращому випадку віддають енергію, сили істинні патріоти.

Що їм допомагає постійно бути на висоті? Любів до дітей? Так! Любів до професії? Безумовно. Широ бажаю, щоб у них завжди були вдячні учні, які пам'ятатимуть запашні яблука із директорського саду.

Що їм допомагає постійно бути на висоті? Любів до дітей? Так! Любів до професії? Безумовно. Широ бажаю, щоб у них завжди були вдячні учні, які пам'ятатимуть запашні яблука із директорського саду.

Іван ІЛІЯШ.
Бережанський район
Тернопільської області.
На знімку: директор Тамара Семеген із випускниками 2008 року.
Фото автора.

ХТО КРИВДИТЬ ПЕДАГОГА?

Пуп села



Гадаю, проблеми, порушені у статті анонімного автора («Голос України», 5.09.08), не виникли б взагалі, якби школи фінансувалися в повному обсязі.

Тепер коротко розповім про свою біду. Педагога може скривдити не тільки директор, інспектор, а й представник селищної ради.

Коли народилася моя онука, я оформила її в лютому 2006 року на чергу в садок. У червні 2008-го дочка (зазначте, вчитель) попросила селищного голову влаштувати дитину в групу при школі, де ми обидві працюємо. Пообіцяв. У серпні онучка ходила в групу два дні, після чого надійшов наказ: на поріг не пускати. Обранець народу сказав: «Ніхто мені не указ. Скаржтеся куди хочете, я нікого не боюся».

Це і є реальне ставлення чиновника до педагогів. І це відповідь на запитання: чому вчителі після закінчення вузу не їдуть у село. Трапляється жорливість, поїде до міста й моя дочка. Зарплата невелика, дитина невлаштована.

Л. Д., вчитель з 30-річним стажем.
Васильківський район
Дніпропетровської області.

Діти забувають рідну мову

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Наша влада нагадує того вченого–математика, якого в Англії колись поставили керувати таємною поліцією, а він за дрібниця–ми не помітив головного — змови проти короля. Так і у нас з російською мовою. Влада довго не помічала, що йде цілеспрямована русифікація сходу та півдня України, щоб потім забрати ці регіони до Росії.

У нас багато газет, які випускають лише російською мовою для цих регіонів. І все це відбувається під носом у влади (перепрошую за такий народний вислів).

Етнічних українців принижують тим, що вони не мають змоги читати ці газети рідною мовою у себе в Україні. Та невже було б несправедливим підтримувати мови всіх націй, що населяють регіони України, в тому числі сходу та півдня?

В Україні повинен бути закон, який змусив би всі центральні місцеві газети випускати російською мовою відсоток

тиражу відповідно до кількості етнічних росіян в Україні. А решта має друкуватися українською мовою та мовами інших націй.

Ще необхідно, щоб усі кандидати в депутати всіх рівнів складали іспит з державної української мови або подавали документи, що в школі вони вивчали українську мову і мали задовільні оцінки. На мій погляд, без цього не повинні приймати на реєстрацію у кандидата в депутати жодні документи. Не можуть керувати українцями люди, які не знають рідної мови. Недарма про непо-

розуміння й вислів є: «Ми розмовляємо з вами різними мовами». Ніхто ж не забороняє знати мову своєї нації і вживати її там, де її розуміють. Але на засіданнях депутатів та при оформленні важливих документів — мова має бути державною.

Пам'ятаю, як у післявоєнні роки до нас приїхало багато людей з Росії. Наші українські школи перетворили на російські. І вже з п'ятого класу я навчалася у російськомовному навчальному закладі. Якось одна однокласниця–переселенка сказала: «Вот все здесь хорошо — и продуктов хватает, и люди гостеприимные, только язык украинский противный». Тоді мене, маленьку дівчинку, вразили її слова. Як можна так зневажати мову людей, які тебе гостинно прийняли? Інша переселенка просто відмовилася від вивчення української мови. І ще вона здивувала тим, що зверталася до своєї матері на

«ти», тоді як ми всі зверталися до своїх батьків на «ви».

А зараз, на жаль, зникають українські традиції, багато етнічних українців розмовляють російською, бо в школі та в інституті навчалися цією мовою. Та й керівники на підприємствах перейшли на російську мову, бо для них головне було догодити Москві.

Зараз ніхто не буде проти, щоб етнічних росіян забезпечили російськомовними школами в такій кількості, яка потрібна для їх дітей у даному місті, а решта шкіл має бути українськими та з навчанням мовами інших націй. Приватні школи не треба брати до уваги. Якщо учнів інших націй мало, але достатньо, щоб організувати при українській школі класи або недільні школи, то треба це зробити, щоб діти не забували рідну мову.

Людмила НАДІЄВА.

Одеса.



Вам не соромно, слуги народні?

Цікаво, нікому не соромно, що у той час, коли численні «слуги народу» їздять на дорогих іномарках, десятки тисяч їхніх співвітчизників–інвалідів роками не залишають свого помешкання? У них немає найпростішого транспортного засобу.

На мій погляд, державна програма забезпечення інвалідів автомобілями з ручним керуванням практично не виконується.

3 травня місяця 1996 року я, інвалід з дитинства, стою у черзі на отримання автомобіля з ручним керуванням у Головному управлінні соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації. Минуло 12 років, а мій номер у черзі все ще 520-й. Що вже говорити про черговиків, зареєстрованих у наступні роки...

На всі запитання стосовно «замороженої» черги одна відповідь: немає фінансування. Чому ж держава не турбується про захист потреб своїх громадян–інвалідів (у даному випадку, з ураженням опорно-рухового апарату)? Статус таких інвалідів подібний до статусу довільно ув'язнених, до того ж інвалід має сам піклуватися про придбання харчових продуктів, одягу та всього іншого життєво необхідного.

Світ стрімко змінюється, змінюється життя в Україні, а тисячі інвалідів не відчувають себе причетними до цих змін. За наявності транспортного засобу вони змогли би не тільки обслуговувати себе, а й приносити суттєву користь суспільству.

Не хочу, щоб цей лист був сприйнятий як скарга на місцевий обласний відділ соцзабезпечення, ця проблема набагато масштабніша. Невже Україна настільки збідніла, що не в змозі забезпечити спецвотранспортом своїх інвалідів?..

З повагою,
Георгій ГОВОРОВ,
інвалід з дитинства.

Чернівці.

Світле майбутнє лише обіцяють

У мене, ветерана праці з 1944 року, за сімнадцять років незалежності продуктивний стіл був і є убогий. А чиновники і при колишніх президентах, і сьогодні жили і живуть, як пани. Народу все обіцяють краще життя у майбутньому. Я не був комуністом, моя родина та дід з бабусею були розкуркулені й вислані на Соловки в 1937 році. За їхнє добро поспадщині я, крім мозолів, нічого не одержав. Бо немає відповідних законів в Україні, а більшість їх чомусь діють на користь чиновницької еліти в державі.

Володимир ВОЛКОВ,
ветеран війни та праці, 81 рік.
Знам'янка
Кіровоградської області.

ФОТО З КОНВЕРТА



— Тепер я маю парасольку, і дощ мені вже не страшний!
Фото Людмили ХВОЇ.

Бобровиця
Чернігівської області.

Власна оселя має бути у кожного

Більшість і особливо ті, хто побував на приватних квартирах, добре розуміють, що не маючи свого даху над головою, почуваєшся обділеним у рідній країні. А без власного житла, у нас бідкається чимало сімей. Саме через «квартирні питання» молоді спеціалісти, які закінчили вищі учбові заклади, не поспішають одружуватися і народжувати дітей.

Я вважаю, що держава повинна взяти на себе турботу про забезпечення житлом кожної родини. А для цього потрібно, насамперед, узяти на облік усіх, хто потребує

житла і перейти від обіцянок до розробки і виконання комплексного державного плану з будівництва в кожній області, районі.

Зведення житла має проводитися не лише за рахунок державного бюджету, а потрібно й оживити відомче, збільшити кооперативне, сприяти індивідуальному.

Щоб забезпечити таке масштабне всенародне будівництво, потрібно збільшити виробництво і добування необхідних матеріалів. А також реорганізувати і зміцнити мережу будівельних організацій, сприяти створенню приватних.

Було б добре, якби на благородні цілі банки надавали довготермінові пільгові

Біленьке
Запорізької області.

кредити враховуючи при цьому заробітну плату, вік і кількість дітей. Доброю підтримкою для родин було б часткове погашення кредитів за рахунок держбюджету і підприємств, де працюють забудовники, зважаючи на вислугу років та величину родини.

На мій погляд, якщо врахувати викладені пропозиції, то з часом можна буде подолати житлову, а, можливо, і демографічну кризи в Україні.

Микола ТИТЯНЧУК,
учасник війни

Бар
Вінницької області.

ПРО НАБОЛІЛЕ

Не почуваємося господарями

Через газету звертаюся до наших можновладців: скажіть, коли нарешті український народ буде хазяїном своїх будинків? Ми власними силами їх зводили і могли безперешкодно віддати своїм дітям або продати. Треба було лише звернутися до сільської ради, і потрібні документи були готові. А що відбувається зараз? Якщо, наприклад, чоловік (на якого був записаний будинок) помер, то дружині необхідно їхати за 30 км до райцентру, йти в БТІ і писати заяву. Там скажуть годину, коли за ними треба приїхати. Потім наймаєш машину, привозиш спеціалістів, вони все прискількиво вимірюють, навіть туалет на горі не оминуть. Усе це оцінять у 10–30 тисяч (коли воно в селі коштує 1–3 тисячі), із цих грошей треба заплатити 3–5 тисяч. А де їх взяти? Якщо дружина не заплатить, то вона вже вважається наймачем (у своїй хаті). Не може ні продати, ні подарувати дітям.

А поясніть, за що ми повинні платити такі гроші? Земля біля будинку — приватизована, хату зводили власними руками за особисті кошти. Депутати кажуть, що села зникають. Так звільно, що зникають, адже будинки легше продати на знос під дрова, ніж викупувати своє у держави. Вам, народні обранці, квартири дають, виділяють гроші на відпочинок та лікування. Хіба можна у таких умовах думати про нас, простих людей? Певна річ, вам не до цього...

Ганна Р.

Сумська область.

Генерал-кавалерист

До 100-річчя від дня народження Михайла Наумова — Героя Радянського Союзу, генерал-майора, командира з'єднання Українських кавалерійських партизанських загонів

Він народився 3 жовтня 1908 року в селі Велика Соснова Пермської області в селянській сім'ї. З 1930 року служив прикордонником. Закінчив Вищу прикордонну школу в Москві, став командиром мотострілецької роти в Києві. На початку війни, будучи начальником штабу прикордонного загону, потрапив в оточення і перейшов до сумських партизанів.

31 січня 1943 року в Хінельських лісах Орловської області РРФСР було сформовано зведений партизанський загін Сумської області (651 боєць). Згодом загін став називатися з'єднанням Українських кавалерійських партизанських загонів.

Діяло з'єднання на окупованій території 14 областей РРФСР, УРСР, БРСР, Люблінського воєводства Польщі. За роки війни його загони пройшли рейдами 8918 кілометрів через 174 райони та 2080 населених пунктів, перетнули 41 залізницю та 108 шосейних шляхів, форсували 46 річок.

У серпні-вересні 1943 року



під час бойових дій на території Житомирської та Київської областей до нього приєдналися місцеві партизани, а також 2-га рота 814-го батальйону вірменського легіону вермахту.

Глибоке проникнення партизанського з'єднання у ворожий тил занепокоїло противника, який стягнув до Чигирина, де з'єднання перебувало протягом 10 днів, великі сили (до тисячі солдатів та офіцерів, танки, бронемашини, артилерію). 11 березня 1942 року в селі Шляхова Кіровоградської області партизани витримали важкий бій з ворогом, під час якого вбито та поранено понад 200 ворожих солдатів та офіцерів, підбито танк.

Напередодні Степового рейду, ще в басейні Сейму, гітлерівці намагались його зірвати. Сутички і бої тривали впродовж усього рейду, що пролягав через Сумську, Харківську, Полтавську, Кіровоградську, Вінницьку області — великі оперативні простори, де майже немає рятівних лісів.

У Другому рейді, з серпня до середини вересня 1943 року, з'єднання вело бойову та диверсійну діяльність у північних районах Житомирської та Київської областей. Появу біля Києва великого партизанського формування помітили гітлерівці, які мали тут значні сили охоронних та бойових частин вермахту. Під час цього рейду з'єднанням пройдено 3471 кілометр територіями Пінської, Житомирської, Київської та Рівненської областей, проведено 180 боїв та сутичок із ворогом, розгромлено 47 гарнізонів, зайнято 7 райцентрів, міст та містечок.

У січні 1944-го з'єднання знову прорвалось на захід, у тил противника. Рейд до Західної України тривав 45 днів, було подолано 2241 кілометр. Загалом за період бойової діяльності з'єднання його загони провели 336 операцій і боїв проти окупантів, розгромили 104 гарнізони противника. Знищено значну кількість ворожих солдатів і офіцерів, 48 танків, 14 бронемашин, 5 літаків, 287 автомобілів, підірвано 51 ешелон.

Постановою Президії Верховної Ради УРСР від 30 березня 1944 року з'єднання нагороджено почесним Червоним Прапором Президії Верховної Ради УРСР, ЦК КП(б)У і РНК УРСР. У квітні 1944 року кавалерійське партизанське з'єднання було розформоване.

Василь КОНЬКОВ, голова Комісії у справах колишніх партизанів при Верховній Раді України, кандидат історичних наук, доктор філософії.

Партизани з'єднання Федорова на зустріч не прийшли...

У колишньому чернігівському Лісограді, де базувався обласний загін месників, відбулася зустріч учасників партизанського руху Придесення. На неї не прийшли партизани з'єднання Олександра Федорова, відновлені землянки яких і досі стоять у лісі.



— На жаль, ветерани з'єднання Федорова не дожили до наших днів, — каже директор Шорського історичного музею Валентина Москаленко. — У нашому районі останній із них помер у 1998 році.

Голова Чернігівської ОДА Володимир Хоменко, депутати облради Петро Шаповал та Володимир Прихолько вшанували на стоянці партизанського з'єднання нечисленних наймолодших учасників боротьби проти гітлерівців. Багатьом із них тоді було по 16—17 років. Параска Бойко з Куликівки, приміром, стояла в дозорі, збирала продукти. А Василь Кубрак із Хрещатого забезпечував переправу на Дніпрі.

— Мою сім'ю заарештували. І в березні 1943 року я пішов у за-

гін Збанацького, — розповідає Володимир Шевченко. — Я був простим бійцем у взводі. Робив із радістю все, що накажуть.

Для багатьох із них то були героїчні дні, сповнені ризику й звитяги. Особливо велику допомогу надали чернігівські партизани регулярним військам під час Курської битви, форсування Десни та Дніпра. Вони дезорганізували тоді тиліві комунікації ворога, пустили під укіс сотні фашистських ешелонів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: колишні партизани Параска Бойко та Іван Шумал воювали в одному загоні «За Батьківщину».

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду Рівненської області від 24 вересня 2008 року по справі № 4/52 Приватне підприємство фірма «Вектор» (вул. Воробинська, 25, м. Дубровиця, Рівненська область, 34100, ЄДРПОУ 30132688) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;

● постановою Господарського суду Рівненської області від 24 вересня 2008 року по справі № 40/53 Приватне підприємство «Лідер» (вул. Гагаріна, 88, м. Дубровиця, Рівненська область, 34110, ЄДРПОУ 32370341) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;

● постановою Господарського суду Рівненської області від 24 вересня 2008 року по справі № 4/54 Приватне підприємство «Лан-2004» (с. Мочулище, Дубровицький район, Рівненська область, 34143, ЄДРПОУ 33166898) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

● Ліквідатором в усіх цих справах призначено арбітражного керуючого Тихончук Лесю Хотіівну (ліцензія серії АБ № 176236, м. Рівне, вул. Словацького, 4/6, оф. 14).

Довідки за тел. 8 (0362) 22-11-40.

Постановою Господарського суду Луганської області від 10.06.08 р. по справі № 12/206 приватне підприємство «ФІН-ЛАЙН», юридична адреса: 94330, Луганська обл., Перевальський р-н, смт. Яшикове, вул. Олімпійська, буд. 6, кв. 3, код ЄДРПОУ 327837611, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мельничука О. М., що мешкає: 94214, Луганська область, м. Алчевськ, вул. Сарматська, буд. 30, кв. 16 (ліцензія АВ №158345 від 26.10.06 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Полтавської області від 19 серпня 2008 року у справі № 23/28 Спільне українсько-британське підприємство «Велта ЛТД» (код ЄДРПОУ 14292555, р/р 26006054505088 в Полтавському ГРУ КБ «Приватбанк», МФО 331401, юридична адреса: 36000, м. Полтава, вул. Шевченка, 52) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кіпрача Сергія Івановича (ліцензія АВ № 158494 від 21.12.2006 року, 36021, м. Полтава, вул. Фурманова, 8А кв. 88).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 23.09.08 по справі № 52/153-08 визнано банкрутом закрите акціонерне товариство «Київська живоробна база» (08114, Київська область, Києво-Святошинський район, с. Стоянка, 21 км Житомирського шосе, ЄДРПОУ № 00476990, п/р № 26005001311405 в ЗАТ «ОТРбанк», МФО 300528) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Суницю Віктора Івановича (ліцензія № АБ № 158337 від 31.10.2006 р., т/ф 5293037, т. 80505438948, поштова адреса: а/с 70, Київ-42, 01042).

Кредитори мають право заявити свої претензії до боржника в місячний строк з дня публікації оголошення.

Постановами Господарського суду Харківської області (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022)

● по справі № Б-24/136-08 від 04.08.2008 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ТОВ "АФ "Барвінківська" (код ЄДРПОУ 30772779, 64730, Харківська обл., Барвінківський р-н, с. Іванівка);

● по справі № Б-19/109-08 від 29.07.2008 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ВКБ ПП "Вікторія" (код ЄДРПОУ 22675141, 64700, Харківська обл., м. Барвінкове, вул. Леніна, 18-А).

● по справі № Б-24/158-08 від 26.08.2008 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного підприємства "Олком" (код ЄДРПОУ 32221774, 64300, Харківська обл., м. Ізюм, вул. Некрасова, 2).

● Ліквідатором банкрутів призначено Ізюмську об'єднану державну податкову інспекцію (код ЄДРПОУ 22706054), що розташована за адресою: 64300, Харківська область, м. Ізюм, вул. Фрунзе, 32).

● Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

● Печатки, штампи, установчі документи та свідоцтво платника ПДВ підприємств-банкрутів вважати недійсними.

Херсонська обласна рада повідомляє потенційних учасників торгів продажу об'єктів, розташованих по вул. Червонофлотська, 42, про відсутність їх у складі майнового комплексу Херсонського ремонтно-виробничого комбінату, а також про відсутність у організатора продажу свідоцтва про право власності на означені в оголошенні об'єкти, що унеможливорює укладання правомірної угоди з відчуження цих об'єктів.

Постановою Господарського суду Сумської області (40022, м. Суми, пр-т Шевченко, 18/1) від 18.09.2008 року по справі № 7/27-06 Відкрите акціонерне товариство «Червоний металіст» (41615, Сумська область, м. Конотоп, вул. Червонозаводська, 5, ідент. код 00165706) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Корнілова Євгенія Олександровича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України АБ № 116045 від 15.11.2004 р.).

Місцезнаходження: 40030, м. Суми, пл. Незалежності, 1, офіс 408; тел./факс 8 (0542) 619-837.

Громадська Організація «Ліга Фахівців з питань неплатоспроможності та кризового управління» повідомляє про втрату установчих документів, а саме:

- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія А00 № 326561
- Свідоцтво про державну реєстрацію громадської організації № 830 від 15.10.1998 р.;
- Статут громадської організації.

Балаклійський районний суд Харківської області викликає Чаговець Ірину Іванівну, зареєстровану за адресою: вул. 1-го Травня, 25, кв. 1, м. Балаклія, Харківської області, як відповідача по цивільній справі за позовом БАТ КБ "Надра" про стягнення заборгованості за кредитним договором. Розгляд справи відбудеться 20.10.2008 р. об 11.00 у приміщенні Балаклійського районного суду за адресою: вул. Леніна, 87, м. Балаклія, Харківської області, під головуванням судді Муленко Л. М. У разі неявки на судові засідання в зазначений день та час без поважних причин, ненадання заперечень та доказів, справу буде розглянуто за відсутності відповідача на підставі наданих доказів з постановленням заочного рішення.

Суддя Л. М. Муленко.

Філія державної госпрозрахункової установи "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області організовує аукціон з продажу майна банкрута - ТзОВ Агрофірма "Бернівська".

Для реалізації пропонується: Лот №1.- Будівлі і споруди Польового Стану: Прохідна-Літ.А-1, заг.пл.36,8кв.м., Навіс з оглядовою ямою- Літ.Б заг.пл.147,6 кв.м., Майстерня - Літ. ВІІ заг.пл.808,7 кв.м., Підвал - Літ.Пд, Вхід у підвал - Літ. Автотийка - літ Г, заг.пл.8,3 кв.м., Ганок - Літ.Г, Склад - Літ.Д заг.пл.128,0 кв.м., Склад -Літ.Е, заг.пл.1748,7кв.м., Вбиральня - Літ.И, заг.пл.3,2кв.м., Зварювальний цех і Гараж - Літ.І І, заг.пл.287,6кв.м., Огорожа №1, Ворота №2, Естокада№3,Пожежні водоймища-2шт, Каналізаційні колодязі-3шт., Асфальтна площадка, юридична адреса: вул.Головна, буд.3, с.Бернове, Кельменецький р-н, Чернівецька обл., початкова ціна 324 000 грн. з ПДВ. Умови участі та оформлення заявок у відкритих торгах (аукціоні) за телефонами (0372) 584368, 80505228757. Заявки приймаються за адресою: м.Чернівці, вул. Головна, 44/24, Філія ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій обл. Останній день подання заявок 31 жовтня 2008 року. Аукціон відбудеться "03" листопада 2008р. об 10 год. за адресою: м.Чернівці, вул. Головна, 44/24, Філія ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області.

Господарський суд Київської області, 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 16, Постановою по справі № Б11/264-08 від 24.09.2008 року визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «МАЛІТА» (адреса: Київська область, Вишгородський район, с. Катюжанка, вул. Кичигіна, буд. 5-А, код ЄДРПОУ 33764561), рах. 26008000477501 в ВАТ «Аграрний комерційний банк», МФО 322302, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична компанія «Діловий партнер» (код ЄДРПОУ 33599716, адреса: м. Київ, вул. Артема, буд. 1/5, офіс 701).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду Київської області.

Ухвалою господарського суду Запорізької області від 29.08.2008 року порушено справу № 12/91/07 про банкрутство Приватного підприємства «Флайт», розташоване за адресою: 69084, м. Запоріжжя, вул. Батумська, 18 (код ЄДРПОУ 31379921).

Розпорядником майна призначено Верещака М. Г. (ліцензія АА № 158206 від 01.09.2006 р.).

Претензії приймаються протягом 30 днів заочною поштою за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Костянтина Великого, 16, кв. 16, тел. 8 (0612) 720-29-63.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» Вищий адміністративний суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання суддями безстроково:

Бабенка Костянтина Анатолійовича — суддею Київського апеляційного адміністративного суду;

Данилової Мальвіни Володимирівни — суддею Київського апеляційного адміністративного суду;

Літвіної Наталії Миколаївни — суддею Київського апеляційного адміністративного суду;

Домусчі Степана Дмитровича — суддею Одеського апеляційного адміністративного суду;

Чайки Віктора Миколайовича — суддею Черкаського окружного адміністративного суду.

ШАНОВНІ АКЦІОНЕРИ!

ВАТ "ФІНЕКСБАНК"

повідомляє про проведення позачергових Загальних зборів акціонерів Відкритого акціонерного товариства "ФІНЕКСБАНК", які відбудуться "19" листопада 2008 року о 15.00 год. за адресою: 03151, м. Київ, пр-т Повітрофлотський, 54.

Порядок денний:

1. Про внесення змін та доповнень до Статуту Відкритого акціонерного товариства "ФІНЕКСБАНК" шляхом його викладення в новій редакції.

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів (акціонерів та/або їх представників) буде здійснюватися "19" листопада 2008 року з 14.00 до 14.50 за місцем проведення загальних зборів акціонерів.

Для реєстрації учасникам загальних зборів акціонерів банку необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, представникам фізичних осіб - акціонерів банку необхідно мати засвідчену згідно з чинним законодавством України довіреність на право представляти на загальних зборах акціонерів ВАТ "ФІНЕКСБАНК" інтереси акціонера банку, який надав такі права уповноваженій особі (представнику), представникам юридичних осіб - акціонерів банку додатково необхідно мати документи, які підтверджують повноваження представника.

З документами, що стосуються питання порядку денного, акціонери ВАТ "ФІНЕКСБАНК" можуть ознайомитися до дати проведення загальних зборів акціонерів у приміщенні банку за адресою: 03151, м. Київ, пр-т Повітрофлотський, 54 (другий поверх) із 10.00 до 17.00 години.

Телефон для довідок:

(044) 490-77-22 (вн. 143) - Корицький Роман Вікторович.

З повагою, правління ВАТ "ФІНЕКСБАНК".

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» код за ЄДРПОУ 31241449 повідомляє: Розрахункову книжку серії КДАВ номери 412801 - 412900, зареєстровану в ДПІ Дніпровського району, Довідка № 2653001121 від 03.03.06 (КОРО ВВ 935852) було втрачено. Квитанції з 412809 по 412900 цієї книжки вважати не дійсними.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

22 вересня 2008 року внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "СИГМАБАНК" (м. Дніпропетровськ, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 190) змінив назву на **ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "СИГМАБАНК"** (свідоцтво учасника Фонду № 181 від 22.09.2008 р.).

29 вересня 2008 року внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду Відкрите акціонерне товариство "Електрон Банк" (м. Львів, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 050) змінив назву на **ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФОЛЬКСБАНК"** (свідоцтво учасника Фонду № 047 від 29.09.2008 р.).

8-800 3081080

www.fg.org.ua

Оріхівський районний суд Запорізької області викликає відповідача Ляшенка Ігоря Валентиновича, який проживає за адресою: вул. Революції, 22, м. Ізюм, Харківська область, у судові засідання по цивільній справі за позовом ЗАТ «Запоріжжя» до Наумова С. В., Ляшенка І. В., Левченко З. О. та Левченка В. Я., треті особи: Савчук В. М., Савчук Г. Г. та Бражиненко Л. Л. про стягнення збитків. Судове засідання відбудеться о 10.00 годині 04.11.2008 року у приміщенні суду за адресою: Запорізька область, м. Оріхів, вул. Першотравнева, 23, під головуванням судді Шудрика А. А.

З опублікуванням оголошення про виклик відповідач вважається повідомленим про час та місце розгляду справи та у випадку неявки до суду справа може бути розглянуто за його відсутності.

Господарський суд Київської області, 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, буд. 16, Постановою по справі № Б11/265-08 від 24.09.2008 року визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «РАНСА» (адреса: Київська область, Вишгородський район, с. Катюжанка, вул. Кичигіна, буд. 5-А, код ЄДРПОУ 33764535), рах. 26002000478001 в ВАТ «Аграрний комерційний банк», МФО 322302, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична компанія «Діловий партнер» (код ЄДРПОУ 33599716, адреса: м. Київ, вул. Артема, буд. 1/5, офіс 701).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду Київської області.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру на підставі ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності або визнання його банкрутом» відносно наступних суб'єктів підприємницької діяльності — фізичних осіб:

1. Вересюк Галина Іванівна (ідн. номер 2233820808, адреса: 22000, Вінницька область, м. Хмільник, вул. Пирогова, 3), Постанова від 16.09.08 р., Справа № 5/190-08.

2. Баланюк Олександр Михайлович (ідн. номер 2151513699, адреса: 22000, Вінницька область, м. Хмільник, вул. Кірова, 34), Постанова від 16.09.08 р., Справа № 5/191-08.

Ліквідатором призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення.

ПРИЄДНУЙТЕСЬ ДО КНИЖКОВОГО КЛУБУ

КНИЖКОВИЙ КЛУБ®
КЛУБ СІМЕЙНОГО ДОЗВИЛЛЯ
Книги там, де життя...

3 БУДЬ-ЯКІ КНИЖКИ + 15 ПОДАРУНКІВ за 15 грн

Акція триває з 01.08.08 до 01.08.09

Д. Донцова Хей-енд для Дездемони Мачо чужої мрії 37,60 грн 5 грн	А. Крісті Тринадцять загадкових випадків 22,10 грн 5 грн	С. Суков Місто в кулаці 33,20 грн 5 грн	А. Конан Дойл Забутий розслідування 21,00 грн 5 грн	В. Хольбайн, Т. Деві Кільце нібелунга 25,40 грн 5 грн	С. Кінг Острів Дума 37,70 грн 5 грн	Анн Готтон Ангеліка Маркіза Янгольє 25,00 грн 5 грн	К. Максвелл Спокуса леді 22,10 грн 5 грн	В. Радова Жриця кохання 28,00 грн 5 грн	М. Гретковська Жінка і чоловіки 22,10 грн 5 грн
К. Маккалоу Янголятка 24,30 грн 5 грн	І. Котлярський та ін. Українська драматургія 26,00 грн 5 грн	Великі твистини і загадки історії 19,90 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн	Універсальний сонник для всієї родини 22,10 грн 5 грн	Домашнє заготування салатів для свят і на кожен день 27,70 грн 5 грн
Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Сучасний ремонт квартири та будинку 23,20 грн 5 грн	Будуємо оселю від фундаменту до даху 26,00 грн 5 грн	Сучасний порадник господаря 22,10 грн 5 грн	Велика Вітчизняна війна Як це було... 27,70 грн 5 грн	Енциклопедія анімальних явищ і загадок природи 27,70 грн 5 грн		



4 жовтня в Україні хмарно, місцями невеликі та помірні дощі. Температура вночі 8—14°, на узбережжі морів — до 17°, вдень 13—19°, у південній та східній частині 17—23°; в західних областях вночі 6—12, вдень 11—17°.

АПТЕКА НА СТОЛІ

Ріпа поверне голос

Цілющі якості ріпи починаються вже з її харчових властивостей: вона збуджує апетит, посилює виділення шлункового соку, поліпшує травлення, чим оберігає від шлункових захворювань.

Вареною ріпою і вареним соком здавна лікували гострий ларингіт з різким кашлем і охриплістю, застосовували при бронхіальній астмі, а також як засіб, що поліпшує сон і вгамовує сильне серцебиття. Теплим відваром полоскали рот, якщо болів зуб, оскільки, як з'ясувалося нині, ріпа має протизапальні та антисептичні властивості.

Склянка свіжого соку, на третину розведеного водою, — чудовий жовчогінний засіб. Пюре з тертої свіжої ріпи з олією — ефективний засіб, що стимулює кислотоутворення і секреторну функції. У цьому вона поступається тільки свіжому огірку і білокачанній капусті.

Протипоказана ріпа при виразковій хворобі, запаленнях кишечника і зоба.

КОРИСНО ЗНАТИ

Радон і житло

Радон спричиняє більше половини річної індивідуальної дози опромінювання. Найгірше, що він нагромаджується у житлових приміщеннях — підвалах і льохах, де немає достатньої вентиляції, а також на перших поверхах.

У будинок радон потрапляє з ґрунту під підлогою. Всі нові будинки, особливо якщо вони зведені на місці колишнього звалища, піщаного або глиняного кар'єру, потрібно перевіряти на вміст радону.

Іншим джерелом опромінювання можуть бути будівельні матеріали. Вони виділяють близько десяти відсотків від потужності всіх інших джерел радону. Його середня активність у залізобетонних будинках удвічі вища, ніж у будинках з червоної цегли. Потрапляє радон у житлові будинки також з водою з артезіанських свердловин.

Щоб знизити надходження радону, земляну підлогу підвалу заливують бетоном завтовшки 10—12 см. Треба передбачити систему природної вентиляції. Вхід у підвал краще робити з вулиці.

Сторінку підготували
Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО
та Оксана КАЛУТІНА.

Щоб не стати жертвою злодіїв у поїзді

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ!

Після опівночі незвичні звуки розбудили Галину. Розплющивши очі, вона побачила в купе чоловічий силует, що копірсався в її речах. Жінка закричала. Ударивши її по обличчю, злодій швидко ретирувався. Перебігши в сусідній вагон, він зачинив за собою двері, потім попрямував у плацкарт, щоб відсидітися до найближчої станції.

За тиждень це був третій його грабунок, але вперше «поїзний» злодій злякався не на жарт. Передчуття не підвело: з поїзда на станції Знам'янка 33-річний черкашанин зійшов... у наручниках в супроводі співробітників карного розшуку управління МВС України на залізничному транспорті.

Як з'ясувалося в ході слідства, чоловік грабував людей у потягах протягом двох останніх років. Навчився цього ремесла у грузинських злодіїв, які свого часу винаймали в нього квартиру. Ті брали його із собою на «стажування» у потяги Києво-Кримського напрямку. Схема була проста й відпрацьована аж до секунд. Якщо під час крадіжки жертва прокидалася, її могли придушити подушкою або вдарити по голові, відключивши ненадовго свідомість. Після декількох показових «уроків» черкашанин став працювати самостійно. Крадені речі продавав, коштовності здавав у ломбард, а виручені гроші приносив у сім'ю, робив у квартирі євроремонт і проводив дозвілля в розважальних закладах. Скільки б ще людей постраждало від рук лиходія, неві-

домо, якби не відсіч останньої жертви й оперативне реагування співробітників карного розшуку.

З метою попередження й розкриття таких злочинів проводилася чергова комплексна оперативно-розшукова операція під умовною назвою «Пасажир».

— Великий відсоток злочинців — «гастролери» з інших регіонів, маршрути яких досить складно відслідковувати, — прокоментувала ситуацію заступник начальника карного розшуку УМВС України на залізничному транспорті підполковник міліції Катерина Міленко.

— Проте після кожного рейду хтось таки сідає на лаву підсудних. У ході операції, що тривала близько місяця, було порушено 437 кримінальних справ. Було притягнуто громадян за поширення наркотиків, бродяжництво, шахрайство, крадіжки,



грабежі тощо. Зареєстровано понад вісім тисяч адміністративних порушень, накладено штрафів на загальну суму 41 тис. 576 гривень.

Громадянам, які їздять у залізничному транспорті, слід пам'ятати, що не можна:

1. Довіряти свої речі незнайомим людям. І тим більше не залишати під їхнім наглядом дітей!
2. Купувати з рук квитки! Ви ризикуєте бути другим, а то й третім претендентом на місце в купе, зазначене в підробленому документі.
3. Класти великі суми в один гаманець. У гаманець кладіть лише «кишенькові гроші». Це стосується і документів, ключів та інших цінних речей.
4. Не «засвічуйте» свій гаманець, коли сідаєте у потяг, дістаєте квитки, інакше ризикуєте втратити його, не дійшовши до свого купе.
5. Зовнішність оманлива. З вами в купе може їхати злочинець, що відмінно володіє психологією людини. Не вступайте з незнайомими особами в бесіди! Не грайте в азартні ігри! Тим паче не розпивайте спиртних напоїв, які можуть бути оброблені «хімією» з наслідками, що впливають звідси.
6. Закривайте двері на запобіжник. Не залишайте коштовні речі на столику й у інших видних місцях. Зафіксуйте ручку барсетки або сумочки на руці й сховайте на період сну під голову.
7. І найголовніше — не панікуйте в екстремальній ситуації! Повірте, злочинець боїться не менше, а може, й більше, ніж ви. Адже за свої дії йому доведеться розплачуватися найдорожчим — свободою.

Марина КОТЕНКО,
прес-служба УМВС України на залізничному транспорті.
Мал. Олександр КУСТОВСЬКОГО.

Як подолати стрес

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Щоденна напруга, дефіцит часу, постійна зайнятість на роботі та вдома, відсутність задоволення від зробленого, невміння та небажання відпочивати можуть призвести до значних емоційних і фізичних проблем. Саме тому психоемоційний стрес розглядається як фактор, що спричиняє розвиток серцево-судинних захворювань — артеріальної гіпертензії та ішемічної хвороби серця.

Насправді не обставини, а наша реакція на них є причиною емоційного розладу. Зрозуміло одне — якщо стрес впливає на якість вашого життя, треба негайно вжити відповідних заходів.

Є багато методів подолання стресу. Спробуйте їх та виберіть ті, які підходять саме вам, і незабаром відчуєте, що спокійніше сприймаєте життя та долаєте труднощі.

- Насамперед перелічіть речі, що викликають у вас стрес — це допоможе уникати провокативних ситуацій. Намагайтеся розслабитися та формуйте психологічну установку на спокій.
- Психічне та фізичне здоров'я людини нероздільні, а регулярне виконання фізичних вправ урівноважує нервову діяльність. Дозована ходьба, оз-

доровчий біг, плавання, велоспорт — ідеальні засоби для зняття напруги, покращують сон і не мають вікових обмежень.

- Знайдіть час для занять, які приносять вам задоволення: спілкування з друзями, прогулянки на свіжому повітрі, відпочинок на природі.
- Плануйте короткі програми релаксації за будь-якими методиками: аутотренінг, медитація, молитва, дихальна гімнастика, фізичні вправи.
- Не намагайтеся робити багато справ одночасно. Розплануйте свій день та виконуйте намічені завдання залежно від їх важливості, не робіть усе в останню хвилину.
- Вам допоможе здорове харчування — обмеження вживання кухонної солі, насичених жирів та холестерину, достатнє споживання калію, кальцію, магнію.
- Якщо внаслідок стресу ви почали курити та збільшили вживання алкоголю, знайте — це лише тимчасове вирішення проблеми, а шкода здоров'ю досить велика. Відмовтеся від паління та зменшіть вживання алкоголю.
- Використовуйте засоби ароматерапії (м'ята, розмарин, сосна) та фітотерапії (валеріана, пустирник, глід, м'ята, меліса, звіробій). Вони діють заспокоїливо та нормалізують сон. Лікувальний ефект мають теплі ванни (34—37°C) з хвойним екстрактом та морською сіллю.

КОСМЕТИЧКА

Нескладні маски для сухої шкіри

Зменшити сухість шкіри можна за допомогою масок, які містять рослинні олії, мед, вівсяні пластівці, живлять і звожують шкіру. Їх наносять на обличчя, виключивши ділянки навколо очей. Якщо є підозра, що якийсь із компонентів, наприклад, мед або ефірна олія, може спричинити алергію, необхідно провести тест на шкірі. Зазвичай досліджувану речовину наносять на внутрішню поверхню передпліччя. Почервоніння, запалення або свербіж свідчать про те, що даний компонент вам використовувати не слід.

Зволожувальна медова. Змішайте дві столові ложки меду з двома чайними ложками молока, нанесіть суміш на обличчя і шию. Через 10 хвилин змийте теплою водою.

Для загубілої шкіри. Змішайте чайну ложку меду з чайною ложкою оливкової або іншої рослинної олії, додайте декілька крапель лимонного соку. Нанесіть, масажуючи, на долоні, лікті та інші ділянки загубілої шкіри. Через 10 хвилин змийте водою.

Картопляна для рук. Відваріть дві картоплини, розімніть, додайте молоко, щоб вийшло пюре. Нанесіть пюре на зап'ястя рук на 15—20 хвилин. Якщо приготувати пюре з трьох-чотирьох картоплин, можна просто занурити в нього руки і тримати, доки картопляна маса не охолоне. Така маска хороша і для обличчя.



На сторінці використано інформацію Укрінформу.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн.,

для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 2504

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

